

*együtt többek vagyunk...
...együtt többet teszünk*

Matáv Csoport
***Éves környezetvédelmi
jelentés – 2002***

a GRI 2002-es irányelvei alapján

Tartalomjegyzék

ELŐSZÓ	4
A JELENTÉSRŐL	5
A MATÁV ÉS A KÖRNYEZET KAPCSOLATA A MŰKÖDÉSBEN	8
A szervezet profilja	8
Környezetvédelem a működésben	9
KÖRNYEZETI TELJESÍTMÉNYMUTATÓK	14
Környezeti teljesítménymutatók összefoglalása	14
Anyagok	15
Energia	16
Víz	20
Biológiai sokféleség	20
Emissziók, szennyvizek és hulladékok	21
Szállítók	25
TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK	26
Üzleti megoldások	26
Lakossági szolgáltatások	27
Internet szolgáltatások	27
Mobiltelefon szolgáltatások	27
Termékek környezetvédelmi elemzése	28
Termékek belső használatának környezeti és egyéb hatásai	30
FONTOSABB KÖRNYEZET-, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS TÁRSADALMI SZEREPVÁLLALÁSOK	31
CÉLOK	33
FÜGGELÉK	35

GRI indikátor kódok

FEJEZET

INDIKÁTOR KÓD

GRI indikátor kódok

ELŐSZÓ

A JELENTÉSRŐL

A MATÁV ÉS A KÖRNYEZET

KAPCSOLATA A MŰKÖDÉSSEN

A szervezet profilja

Környezetvédelem a működésben

Csoport Környezetvédelmi Politika

Csoport Környezetvédelmi Koordináció

A működés és a környezet kapcsolata

Jogszabályi megfelelés

Környezetvédelmi együttműködések,
kommunikáció

Belső együttműködések

Hazai együttműködések

Nemzetközi együttműködések

Szervezeti politikák és rendszerek

Környezeti tudatformálás

Szállítás

Környezeti hatások kezelése

Ráfordítások

KÖRNYEZETI TELJESÍTMÉNYMUTATÓK

Környezeti teljesítménymutatók összefoglalása

Anyagok

Anyagfelhasználás

Fogyasztóktól begyűjtött anyagok

Energia

Elektromos energiafogyasztás

Gázfogyasztás

Gépjárművek üzemanyag-fogyasztása

Gázolajfogyasztás

Ólommentes benzin

Ólmozott benzin

Közvetlenül előállított energia saját
célú felhasználásra

Megújuló energiaforrások

Szén-dioxid indikátor

Víz

Biológiai sokféleség

4

1.1, 1.2,

2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15, 2.16,
2.17, 2.18, 2.19, 2.20, 2.21, 2.22

2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5, 2.6, 2.7, 2.8

2.20, 2.21, 3.7, 3.16, 3.17

3.3, 3.4, 3.6, 3.15, 3.16, 3.17

EN14

EN16

2.9, 3.9, 3.10, 3.11, 3.12, 3.14, 3.15, 3.19

2.20, 2.21, 3.7, 3.16, 3.17, 3.20

3.19

EN34

3.16, 3.17, 3.19

EN35

EN1, EN2

EN1

EN2

EN3, EN4

EN4

EN3

EN3, EN19

EN3, EN19

EN3, EN19

EN3, EN19

EN3

EN17

EN8, EN30

EN5, EN21

EN6

A GRI (Global Reporting Initiative) 2002. évi Fenntarthatósági Jelentés útmutatója szerinti indikátor kódok. (www.globalreporting.org)

FEJEZET

INDIKÁTOR KÓD

Tájképi hatás

Elektromágneses sugárzás

Biológiai sokféleségre kifejtett hatás

Emissziók, szennyvizek és hulladékok

Légszennyezés

Vízszennyezés

Talaj- és talajvízszennyezés

Zaj- és rezgésterhelés

Hulladékok

Veszélyes hulladék

Kommunális és papírhulladék

Távközlési hulladék

Hulladékegyenleg

Szállítók

EN25

EN25

EN7, EN23, EN25

EN8, EN9, EN10, EN11, EN12, EN13

EN8, EN9, EN10

EN12

EN13

EN14

EN11, EN31

EN11, EN31

EN11

EN11

EN11, EN31

EN33

TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK

Üzleti megoldások

Matáv comTr@ck

e-Business, e-Munka, e-Szignó, e-Fal

Lakossági szolgáltatások

Internet szolgáltatások

Mobiltelefon szolgáltatások

Termékek környezetvédelmi elemzése

Hagyományos rendszerű és webalapú

helyi adóbevallás környezeti szempontú

összehasonlító elemzése

EN14

Üzleti célú videokonferencia

összehasonlítása hagyományos üzleti

találkozó hatásaival

EN14

Telefonkártyák környezeti terhelés

összehasonlító vizsgálata

EN14

Termékek belső használatának környezeti
és egyéb hatásai

EN14

Táv munka

EN14

On-line belső szolgáltatások

EN14

Videokonferencia belső használata

EN14

FONTOSABB KÖRNYEZET-, TERMÉSZET- VÉDELMI ÉS TÁRSADALMI SZEREPVÁLLALÁSOK

EN27

CÉLOK

Előszó

„A Matáv Küldetése, hogy az információs társadalom meghatározó szereplője legyen, megtartva a közép-kelet-európai régióban kivívott vezető szerepét.”

Ez a küldetés felelősséggel jár. Távolságokat, üzleteket, de mindenekelőtt embereket kötünk össze a világban szavakkal, adatokkal, képekkel vagy mindezekkel egyszerre. A kommunikáció feltételeit teremtjük meg, lehetőséget nyújtunk az információs társadalom fejlődéséhez. Ez azonban a fenntartható fejlődés három alkotóelemével megegyezően nemcsak gazdasági szerepet jelent, hanem társadalmi és környezetvédelmi is; és a „szavakon túl” számunkra ezt is sugallja.

A Matáv Csoport második alkalommal publikálja éves környezetvédelmi jelentését. Örömmel szolgál, hogy a tavalyi jelentés megjelenése után rengeteg pozitív értékelést kaptunk. Bízunk benne, hogy ismét felkeltjük olvasóink figyelmét, és idén is pozitív visszajelzésekkel gazdagodhatunk. Ez a jelentés különbözik az előző évitől, mégpedig abban, hogy a csoportszintű működés és ezen belül a csoportszintű környezetvédelmi együttműködés első évéről is szól, melynek számszerű eredményei azonban főként a következő évek jelentéseiben tükröződnek majd. Az idei környezetvédelmi jelentésünk tartalmát a fenntarthatósági jelentés követelményeihez igazítottuk, melyhez útmutatóul a Global Reporting Initiative 2002-ben kiadott irányelveinek általános és környezetvédelemre vonatkozó részeit vettük alapul.

Vállalatcsoportunk 2002-ben megfogalmazott környezetvédelmi stratégiája a következő alapelvekre épül:

- A Matáv Csoportnak, mint Közép-Európa vezető, a régióban modellszerepet betöltő info-kommunikációs szolgáltatójának a továbbiakban is tudatosan és csoportszinten kell felvállalnia a környezetvédelem és a fenntartható fejlődés ügyét. Az Európai Unió

követelményeit teljesítve és a nemzetközi normákat betartva így járulunk hozzá Magyarország környezeti terhelésének csökkentéséhez.

- A Csoport alaptervekenységéből következően nem tartozik a jelentős szennyezők közé, de méreténél fogva az info-kommunikációs technológiák kiszolgálására szükséges erőforrás-felhasználás és környezeti terhelés odafigyelést igényel.
- Fel kell hívni a figyelmet az info-kommunikációs szolgáltatói alaptervekenységben rejlő környezetvédelmi lehetőségekre.

A fenntarthatósági elvek alkalmazására világszerte szükség van. Ahogy nő ezen elvek fontossága, úgy kap kiemelt szerepet a jelentős energiafogyasztó iparágak, szolgáltatások körében az energiaracionalizálás, valamint a megújuló energiaforrások alkalmazása. Erre a távközlési szolgáltatás előállításánál is folynak kísérletek. Kiemelten kell foglalkoznunk a keletkező hulladékokkal és újrahasznosításukkal: ez minden felelős szolgáltató és termelő feladata kell hogy legyen. A fentiekén túl fontos, hogy a vállalatok tisztában legyenek az általuk forgalmazott termékek, szolgáltatások életciklusával, hiszen így tervezhető, hogy mikor milyen mennyiségű hulladékkal kell számolnunk, és így lehet felkészülni a gazdasági folyamatból kikerülő termékek további kezelésére, mint például az újrahasznosításra, visszaforgatásra, hulladéklerakásra vagy ártalmatlanításra. Az info-kommunikációs technológiák fejlődésével jelentős feladat vár vállalatcsoportunkra, hiszen a gyors fejlődés, az igények gyors változása következtében az eszközök és berendezések elavulnak, és sok távközlési és elektronikai hulladék jelenik meg, melyek újrahasznosításáról gondoskodni kell.

Az Európai Unióhoz való csatlakozás során, illetve a távközlési versenyben való helytállás kiemelten fontos a Matáv Csoport tagvállalatai számára. A tagvállalatok célja többek között az EU környezetvédelmi előírásainak teljesítése, melynek érdekében a jelentős környezeti hatással bíró szervezeteknél bevezettük az ISO 14001 szabvány szerinti környezetközpontú irányítási rendszert, illetve kialakítottuk a csoportszintű környezetvédelmi koordinációs folyamatot.

Hisszük, hogy a fenntarthatóság hármasság gondolatrendszerének való mind teljesebb megfelelés hosszú távú eredményeink alapjául is szolgáló, jó befektetésnek bizonyul.

Budapest, 2003.
szeptember 16.

STRAUB ELEK
Elnök-vezérigazgató

A jelentésről

A jelentés a 2002. naptári évet öleli fel, az információk tekintetében törekedtünk kiterjeszteni a Csoport minden tagvállalatára, így ebben magyarországi és macedóniai adatok is szerepelnek. Az összehasonlítás lehetőségét biztosítva az előző évek környezeti teljesítményét mutató számokat is közöljük. A jelentésben szereplő adatokat a tagvállalatok és a Matáv Rt. felelős szervezetei biztosították. A jelentés összeállításáért a Csoport Környezetvédelmi Koordinációs Osztály felel. Bármely, a Csoport környezetvédelmi tevékenységét érintő kérdéseit, észrevételeit szívesen látjuk a kornyezetvedelem@ln.matav.hu email-címen.

Idén megtettük azt az első lépést, mellyel közelítettük jelentésünk tartalmát a GRI 2002-es irányelveihez, amely azonban az ott megadottaktól különbözik abban, hogy jelen dokumentum elsősorban környezetvédelmi kérdéskörrel foglalkozik, tartalma mégis illeszkedik az irányelvben megadottakhoz. A Matáv Csoport 2002-es Éves Jelentése nyomtatásban és az interneten is olvasható (http://www.ir.matav.hu/magyar/evesj/index_eves.htm). Jelentésünkben kitérünk működésünkre, ezzel kapcsolatos környezeti hatásainkra, környezeti teljesítményünkre, azok változásaira, illetve termékeinkre, szerepvállalásainkra és céljainkra.

Idei jelentésünkben helyet adunk az Első Magyar Antarktisz Expedíció egyes képeinek is. Az expedícióról a „Fontosabb környezet-, természetvédelmi és társadalmi szerepvállalások” című fejezetben olvashatnak részletesebben. Az előző évben először publikált Csoportszintű Környezetvédelmi Jelentéshez kapcsolódóan az alábbiakban összefoglaljuk a tavalyi évben meghatározott célok teljesülési státuszát, valamint a mérőszámok eredményeiben történt változásokat. A 23 cél közül 21 célt teljesítettünk, illetve indítottuk el teljesítését. A célok részletezése a következő:

CÉLOK, SIKERKRITÉRIUMOK

HULLADÉKOK

Veszélyes hulladék

Veszélyes hulladékok keletkezésének csökkentése.

Célérték: 2000. évhez viszonyítva 2004-ig mintegy 3%-kal csökkenteni a veszélyes hulladékok mennyiségét.

Visszagyűjtött mobil-előfizetői akkumulátorok mennyiségének növelése.

Célérték: 28%-os növelése 2002-re.

Papírhulladék, kommunális hulladék, papírfelhasználás

Papírfelhasználás csökkentése.

A szelektív gyűjtés és újrahasznosítás továbbfejlesztése (ezzel is csökkentve a kommunális hulladék mennyiségét);

Célérték: szelektív papírhulladék-gyűjtés 2002-ben minimum két új Csoport-tagnál történő bevezetése.

TELJESÜLÉS

KIFEJTÉS

A cél teljesítése függ a 2003. évi eredménytől. A 2001 és 2002-es eredmények eddigi tendenciája a teljesítés sikerét mutatja.

A visszagyűjtött mennyiség több mint 100%-kal nőtt. A 2002. évi cél teljesült.

A Matáv Csoport által beszerzett papír mennyisége a 2001. évi mennyiség 84%-a volt.

- 2002-ben a Westel Mobil Távközlési Rt. a budapesti telephelyein elindította a szelektív hulladékgyűjtést, mely magában foglalja az irodai papírhulladék, a műanyag, az üveg és fémhulladék gyűjtését is.
- A kommunális hulladék mennyisége 2%-kal csökkent.
- A tagvállalatok közül 2002-ben újként az EPT Rt. és az Egertel Rt. is megkezdte a szelektív papírhulladék-gyűjtést.

CÉLOK, SIKERKRITÉRIUMOK	TELJESÜLÉS	KIFEJTÉS
<p>Az elektronikus számlázás, illetve a kétoldalas számlanyomtatással a papíralapú ügyfélszámlák csökkentése. Célérték: 20%-os csökkentés a 2000. évhez képest 2004-ig.</p> <p>Telefonkönyvek újrahasonosítási akciójának elindítása 2002-ben. Célérték: 500 tonna telefonkönyv újrahasonosítása.</p>	<p>↻</p> <p>∅</p>	<p>A felkészülés megkezdődött. A Westel esetében a felhasznált csekkes számlapapír mennyisége 30%-kal csökkent. A Matáv Rt. a kétoldalas számlanyomtatást fokozatosan vezeti be. Az első ilyen nyomtatás 2002 decemberében készült 10 000 darab számlát érintve.</p> <p>A Matáv Rt. 2002-ben megkezdte a telefonkönyvek visszagyűjtését. A célérték teljesítése azonban hozzávetőleg 50%-os.</p>
<p>ENERGIA Utazás helyetti alternatív alkalmazások (audio-, és videokonferencia) növelése, népszerűsítése.</p> <p>Kombinált megújuló energiaforrás üzembe helyezése, megfigyelése, alkalmazhatósági elemzése.</p>	<p>✓</p> <p>↻</p>	<p>2002-ben a Matáv Rt.-n belüli, regisztrált videokonferencia alkalmazások 278 921 km személygépkocsival történő utazást váltottak ki, ami jelentős, 62%-os növekedés a 2001. évihez képest.</p> <p>A Magyarsarlóson telepített kombinált (nap-szél) megújuló energiaforrás mellé a megfigyelőrendszerek telepítése is megtörtént. A kísérleti üzemeltetés eredményeinek kiértékelése 2003-2004. fordulóján várható.</p>
<p>KÖRNYEZETI TERHELÉS MINIMALIZÁLÁSA Olajtartályok duplafalúsítása. Célérték: 2002-ben 20 db földalatti olajtartály felújítása.</p> <p>További törekvés közös torony infrastruktúrák használatára. Célérték: 2002-ben a közös használatú tornyok aránya meghaladja a 30%-ot.</p>	<p>∅</p> <p>✓</p>	<p>A célértéket nem értük el. 2002-ben 11 helyszín felújítása történt meg.</p> <p>A célérték Csoport szinten (Matáv, Westel, MakTel) megvalósult.</p>
<p>KÖRNYEZETKÖZPONTÚ IRÁNYÍTÁSI RENDSZEREK, KÖRNYEZETVÉDELMI KOORDINÁCIÓ Matáv Rt. tekintetében további ISO 14001 bevezetése. Célérték: 2002-ben a műszaki fejlesztési és az ingatlangazdálkodási terület tanúsítása, 2003-ban a beszerzési és a szállítási területé.</p> <p>Matáv Csoport szintű környezetvédelmi koordináció szabályozott megvalósítása.</p>	<p>✓</p> <p>↻</p> <p>✓</p>	<p>2002 decemberében megkapta a tanúsítását a műszaki fejlesztési és az ingatlangazdálkodási terület.</p> <p>A másik két terület ISO 14001-es előkészítése megtörtént.</p> <p>Megvalósult. „A Társaság és a Matáv Csoport környezetvédelmi működésének szabályozásáról, a résztvevők felelősségi és hatásköréről” címmel kiadásra került a szabályozó utasítás is.</p>

CÉLOK, SIKERKRITÉRIUMOK	TELJESÜLÉS	KIFEJTÉS
Csoport szintű környezeti teljesítmény mérésén alapuló „Teljesítményértékelő rendszer” kialakítása.	✓	A környezetvédelmi mérőszámok kialakításra kerültek Csoport szinten, melynek értékelését és felülvizsgálatát minden évben elvégezzük.
KOMMUNIKÁCIÓ Éves Csoport Környezetvédelmi Jelentés kiadása 2003-ban is. Környezetvédelmi kerekasztal-beszélgetés ismételt megrendezése. Az érintett felek tájékoztatása, az indokolatlan félelmek eloszlatását szolgáló, elektromágneses sugárzással kapcsolatos kommunikációs stratégia kidolgozása. Folyamatos belső kommunikáció, dolgozói tudatformálás.	✓ ↻ ↻ ↻	Jelen jelentés publikálásával megtörtént. 2002-re tervezett kerekasztal-beszélgetés pár hónappal eltolva 2003-ban került megrendezésre. A vonatkozó terv 2003. év végére készül el. Folyamatosan teljesülő feladat. A kellő mennyiségű és minőségű, minden munkatárshoz eljutó tudatformálás érdekében 2002-ben Csoport Környezetvédelmi Honlapra vonatkozó terv készült, ami a belső hálózaton fog megjelenni 2003. év folyamán.
TERMÉKFEJLESZTÉS, INFO-KOMMUNIKÁCIÓS RENDSZEREK Kidolgozott környezeti hatás elemzési módszerek bevezetése a termékfejlesztési folyamatba. Célérték: folyamat kiegészítése 2002-ben. 3 termék környezeti vizsgálatának elvégzése. Aggteleki Nemzeti Park info-kommunikációs rendszer I. ütemének befejezése 2002-ben, II. ütem előkészítése.	✓ ✓ ✓	A termékfejlesztési folyamatba beépítettük a környezetvédelmi részeket. A három vizsgált termék: Videokonferencia használat magyarországi volumenű hatása, különböző típusú telefonkártyák összehasonlító vizsgálata, web-adó környezeti terhelést kiváltó hatásának vizsgálata. Az ANPI projekt I. üteme 2002 áprilisában átadásra került. A II. ütem előkészítése befejeződött, a Phare projekt időütemezésétől és tenderkiírásától függ.

Jelmagyarázat: ✓ teljesült; ↻ teljesítése folyamatos, illetve folyamatban van; ✗ nem teljesült

A fenti célok azért is bírnak számunkra nagy jelentőséggel, mert ezeket tavaly a tagvállalatokkal együtt jelöltük ki és bocsátottuk a nyilvánosság elé. Ezen célok teljesítése tehát már mindannyiunk közös erőfeszítését mutatja, jelentésünkkel mintegy tükröt tartunk magunk elé – egy, reményeink szerint színes, izgalmas, de objektív képet alkotunk magunkról az Ön számára –, és bemutatjuk, hogy együtt többek vagyunk és többet teszünk.

Budapest, 2003. szeptember 16.

MANFRED OHL
Műszaki vezérigazgató-helyettes
Csoport környezetvédelmi koordinációért
felelős felső vezető

SZOMOLÁNYI KATALIN
Csoport környezetvédelmi koordinációs
osztályvezető

A Matáv és a környezet kapcsolata a működésben

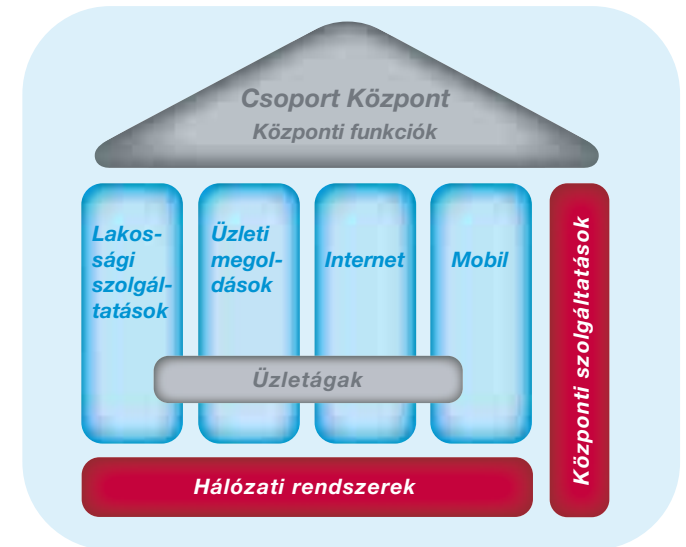
A SZERVEZET PROFILJA

A Matáv Csoport Közép-Európa vezető távközlési szolgáltatásokat nyújtó cégcsoportja. A Matáv a távbeszélő-, adatátviteli és értéknövelt szolgáltatások széles körét nyújtja, és leányvállalatai révén Magyarország vezető mobiltávközlési és internetszolgáltatója. A Matáv többségi részesedéssel rendelkezik a MakTel-t, Macedónia kizárólagos vezetékes és vezető mobilszolgáltatóját irányító Stonebridge Communications AD-ben.

Az 1991-ben alapított Magyar Távközlési Részvénytársaságot 1993-ban privatizálták. A Matáv-részvények hazai és nemzetközi tőzsdei bevezetésére Budapesten és New Yorkban került sor 1997-ben. A Matáv többségi részvényese a MagyarCom, a Deutsche Telekom AG tulajdona (59,21%); míg a részvények 40,79%-a nyilvános forgalomban van. 2002 végén a Csoport dolgozóinak létszáma 16 114 fő volt, amely 3,1%-kal alacsonyabb, mint a 2001. év végi 16 633 fő.

A liberalizált piac, valamint a technológiai fejlődés kihívásainak való megfelelés érdekében 2002. január 1-jével került bevezetésre a Matáv Csoport új irányítási struktúrája, amely a Matáv Rt. és a tagvállalatok összehangolt tevékenysége révén négy üzleti területet fed le: a lakossági ügyfeleknek és az üzleti ügyfeleknek nyújtott szolgáltatásokat, az internetet és a mobiltelefoniat. A Csoport ennek megfelelő négy üzletága (Lakossági szolgáltatások, Üzleti megoldások, Internet, Mobil) egy-egy stratégiai üzleti egység, amely önálló üzleti tevékenységet folytat a Csoport Központ stratégiai irányításai alapján.

A cégcsoport vezető vállalata, a Matáv Rt. a magyarországi vezetékes telefonpiacon vezető szerepet tölt be mind az üzleti kommunikáció (ide értve a közép- és nagyvállalatokat, bankokat, kereskedelmi és kormányzati ügyfeleket), mind – közel hárommillió vezetékes vonal (a magyarországi vezetékes vonalak közel 81%-a) kiszolgálásával – a lakossági szolgáltatások terén.

Az előfizetők 18%-a már korszerű ISDN összeköttetéssel rendelkezik, és egyre inkább növekszik a szélessávú internetezést is kiszolgáló, nagysebességű ADSL-szolgáltatást igénybe vevők köre is.

a Matáv Csoport tagja

A cégcsoport másik nagyvállalata, a Westel Mobil Távközlési Rt., a hazai mobiltelefon-piacon közel 50%-os részesedést mondhat magáénak 3,4 millió ügyfele révén.

A vállalat innovatív üzleti magatartása és a minőségre nagy figyelmet fordító szemlélete 2002-ben az ügyfelek nagyszámú, 36%-os növekedését eredményezte. 2002 áprilisában a Westel a világ GSM-szolgáltatói közül elsőként

indított el mobil multimédiás üzenetküldő (MMS) kereskedelmi szolgáltatást, amely alkalmazásával – arra alkalmas mobiltelefonnal – akár színes fényképeket, sőt hangos videofelvételeket is lehet küldeni. A cég fokozott figyelmet fordít az olyan szolgáltatások nyújtására, mint pl. a Mobilbank, Mobiliroda, WebShop és más értéknövelt termékek.

A MATÁV CSOPORT TAGJA

A magyar internetpiac 43%-át (150 000 előfizető) szolgáltató Axelero Rt. az egyetlen teljes körű internetszolgáltató Magyarországon.

Tevékenységeivel jelentősen hozzájárul az e-Business megoldások népszerűsítéséhez és terjesztéséhez.

A MakTel az egyedüli vezetékes távközlési és a vezető mobilszolgáltató Macedóniában. A vezetékes hálózat digitalizáltsága 2002-ben elérte a 96%-ot, ami a MakTel ügyfelei számára a szolgáltatások gyorsabb és jobb minőségű elérését biztosítja. Az év folyamán jelentős mértékben nőtt a mobilhálózat kapacitása, a lakossági lefedettség pedig meghaladta a 98%-ot.

A 2002-ben, a Csoport Központon belül történt szervezeti átalakítást követően a környezetvédelmi feladatok végzése önálló szakmai csoport, majd 2003. január 1-jével a Csoport Környezetvédelmi Koordinációs osztály keretében valósul meg, mely egy fontos lépés a Matáv Csoport környezetvédelmi politikában megfogalmazott elkötelezettségünk teljesítése érdekében.

KÖRNYEZETVÉDELEM A MŰKÖDÉSBEN

Csoport Környezetvédelmi Politika

A Matáv és tagvállalatai hivatalosan 2002. január 1-jével kezdték meg a Csoport szintű működést. Ez a környezetvédelem területén is a szinergiák kidolgozását jelentette. Az együttműködéshez, a célok letisztításához elengedhetetlen volt a vezér-irányelv, azaz

a politika kidolgozása, amit ugyan 2003. év legelején hagyott jóvá a Csoport felső vezetése, de 2002-es munka eredménye volt.

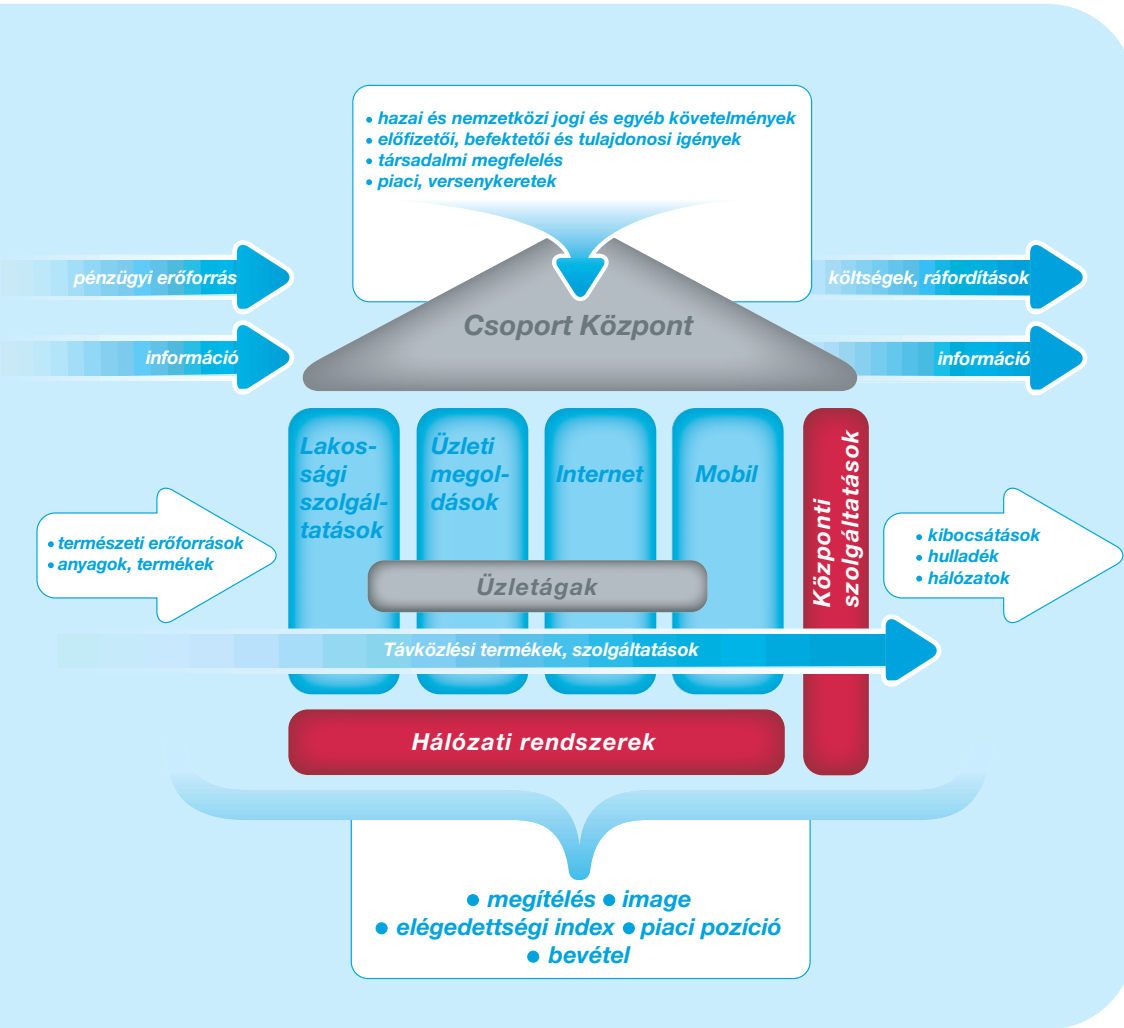
A Csoport Környezetvédelmi Politika (http://www.matav.hu/magyar/mtav/kapcsolodo_anyagok/ceginformaciok/kornyeztvedelmi_politika.pdf) tehát kötelezi a Csoport minden tagvállalatát, és minden munkatárs ebben a szellemben

kell, hogy viszonyuljon a környezet- és természetvédelmi kérdésekhez, a fenntartható fejlődés irányelveihez, melyet a vállalatcsoport felső vezetői aláírásukkal hitelesítettek.

Csoport Környezetvédelmi Koordináció

2002-ben elkészült és kiadásra került a Matáv Rt. és a Matáv Csoport környezetvédelmi működését szabályozó, a résztvevők felelősségi és hatásköréről rendelkező belső utasítás. Ennek alapján, a Csoport Környezetvédelmi Koordinációs Csoport szakmai irányításával rendszeresen működött mind Matáv Rt. szintű, mind Matáv Csoport szintű szakmai fórum az érintett szervezetek, illetve tagvállalatok környezetvédelmi kérdésekben érintett delegáltjaival. Az Rt.-n belül ez az ülés kéthavonta, a tagvállalatokkal közös környezetvédelmi megbeszélés pedig negyedévente került megrendezésre. Ezeken az értekezleteken folyamatosan történt a környezetvédelmi feladatok és tevékenységek összehangolása a kitűzött célok elérése érdekében. Az összejövetelek természetesen lehetőséget teremtettek a környezetvédelmi kérdésekben felmerült problémák megvitatására, az elvárások tudatosítására és az eredmények belső kommunikálására is.

A működés és a környezet kapcsolata

Az előző jelentésben is közölt, alábbi ábra fontos annak megértésében, hogy a környezetvédelem és kapcsolódó témák milyen szerepet játszanak a működésben. Ezen befolyásoló tényezők, inputok és outputok mentén tudjuk rendszerében átlátni az egyes tényezők helyét, szerepét és fontosságát.

távközlési torony – a Csoport e kérdésben leginkább érintett tagja, a Westel Mobil Távközlési Rt. által – a bejelentő meglegedésére módosításra került. Egyes – főképpen a felügyelet nélküli telephelyeken üzemelő – telefonközpontoknál, tornyoknál előfordult a terület rendezetlensége, fűnyírás hiánya, elgazosodás, melyet a lakossági bejelentést, figyelemfelhívást követően a Csoport tagjai minden esetben orvosoltak.

Jogsabályi megfelelés

A Matáv Csoport tagjainál súlyos jogszabályi nem-megfelelésre, környezetvédelmi bírság kifizetésére a 2002. évben nem került sor. Lakossági bejelentések érkeztek a kültéri klímák zajhatása miatt, amely hatás a környezet változásának okaira volt visszavezethető. A sűrűn lakott területeken lévő klímaberendezéseket zajvédő fallal láttuk el, mely megakadályozza a környék lakosainak zavarását. Az elektromágneses sugárzással kapcsolatos bejelentéseket igyekszik a Csoport megelőzni, ennek részeként az antennaárbócok növelését, a tornyok tájba illesztését hajtotta végre egyes esetekben. 2002-ben mindössze egy, a tornyokkal kapcsolatos lakossági bejelentés

érkezett, melynél a kérdéses

Környezetvédelmi együttműködések, kommunikáció

Érdektelt feleinknek tartjuk a vállalatcsoport munkatársait, a kormányzathoz kapcsolódó környezet- és természetvédelmi szabályozói szervezeteket, a nem-kormányzati környezet- és természetvédelmi szervezeteket, befektetőinket, előfizetőinket, hitelezőinket, és minden szervezetet és egyént, aki érdekelt, illetve érintett a környezeti teljesítményünkben. Szintén érdekelt félként tekintünk az Európai Nyilvános Hálózatüzemeltetők Egyesületére (ETNO), ezen belül pedig elsősorban a Fenntarthatósági Munkacsoportra (Sustainability Working Group). Érdektelt felünk továbbá a Matáv Rt. többségi tulajdonosa, a Deutsche Telekom.

Belső együttműködések

Belső együttműködésünk kapcsán, 2002-ben elsősorban a tagvállalatokkal történő egyetértésre, a hatékony környezetvédelmi működés kialakítására, a keretrendszer felállítására összpontosítottunk. A negyedévente megrendezett értekezleten felül, a közös politika, stratégia, célok és feladatok meghatározása érdekében két napos környezetvédelmi workshopot rendeztünk a tagvállalatokkal közösen. A munkatársak tájékoztatására a Matáv Csoport lapjában, a Telmondóban, illetve a belső hálózat hírei között tettük közzé eredményeinket. A jövő évben pedig egy környezetvédelmi tartalmú oldalt tervezünk megjelentetni a belső hálózaton, melynek tartalmi felépítését 2002-ben terveztük meg.

Hazai együttműködések

A hazai környezetvédelmi szervezetekkel és a Matáv Csoport szolgáltatásainak legnagyobb felhasználóival való kapcsolattartás hagyományos fórumának tekinthető Környezetvédelmi Kerekasztal-beszélgetést az év végén tartottuk volna meg hatodik alkalommal. Ezt azonban elhalasztottuk a 2003. év elejére, mert sok érdekelt jelezte, hogy feladatainak torlódása miatt nem tud azon részt venni. A megrendezésre került kerekasztal-beszélgetés eredményeiről a következő jelentésünkben szólnunk bővebben.

Tovább folytattuk a természetvédelem kapcsán végzett, korszerű megoldásokat kialakító tevékenységet, együttgondolkodást.

2002. április 16-án az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóságával közösen végzett info-kommunikációs rendszerfejlesztés I. ütemének műszaki átadása megtörtént. Telepítésre és beüzemelésre kerültek a Baradla-barlangban a Morea-hegyen és a Hangverseny-teremben a kamerák, a kamerák távirányításához szükséges erősáramú és informatikai berendezések a Baradla aggteleki oldalán, valamint az aggteleki túravezetői szobában. A kamerák egyike lehetőséget biztosít a rendezvényekről és hangversenyekről történő felvételkészítéshez, illetve amennyiben hálózatuk engedí ezek interneten történő közvetítésére is, amellyel a nemzeti park idegenforgalmi vonzása növelhető. A másik kamera célja a kereknyergű patkós denevérek távoli megfigyelése, azok teletelési időszakában. Szintén átadásra került egy érintőképernyős PC, azzal a céllal, hogy turisztikai információk között böngészhessenek a látogatók; valamint megteremtettük annak lehetőségét, hogy a barlangi segélytelefonok üzembe helyezhetők legyenek. Ideiglenes adatátviteli kapcsolatot alakítottunk ki Aggtelek és Jósvalfó között a természetvédelmi munkák könnyítése érdekében. Az év során a Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatósága részére is készítettünk természetvédelmi info-kommunikációs rendszertervet, melynek megvalósítása azonban a természet- és környezetvédelmi szervezetek forráshiánya miatt szünetel.

Környezetvédelmi szakmai együttműködéseink sorában említést érdemel a Veszprémi Egyetemmel közös kutatási, elemzési munka, amelynek során egyes

távközlési termékeink környezetvédelmi analizisével foglalkoztunk. Erről bővebben a „Termékek és szolgáltatások” című fejezetben szólnunk.

A fiatalok környezetvédelemmel kapcsolatos érdeklődése, tanulmányaikban történő segítség mindig fontos volt számunkra. Ezért is tettünk örömmel eleget az IAESTE Hungary (Magyar Mérnökhallgatók Egyesülete) felkérésének, hogy november 29-én a Fenntartható Fejlődés Nyitókonferenciájukon bemutassuk a Csoport ezirányú eredményeit, törekvéseit. A konferencia alapvető célja a fenntartható fejlődés általános ismertetése, az állami, vállalati és civil feladatok bemutatása volt.

A Matáv Csoport érdekelt az elektromos és elektronikai hulladékok kezelésére legújabb technológiáinak megismerésében. Ezért vettünk részt 2002. október 16-án a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány Logisztikai és Gyártástechnikai Intézete által vezetett „Elhasznált elektronikai eszközök begyűjtése és környezetbarát szétszerelése” című projekt prezentációján. A magyar környezetvédelmi szakmai közélet rendezvényei közül a Matáv Csoport Környezetvédelmi Koordinációja képviseltette magát a Közép- és Kelet-Európai Regionális Környezetvédelmi Központ (REC) által megrendezett UNEP Fenntartható Fogyasztási Lehetőségek Európában (SCOPE) programindító konferenciáján 2002. november 11-12-én. A konferencia célja egy, a különböző szektorok képviselői közötti Fenntartható Fogyasztási Koalíció kialakításának előkészítése, és a további közös munka megalapozása volt.

Nemzetközi együttműködések

Tovább folytattuk tevékenységünket 2002-ben is az ETNO (European Telecommunications Network Operators' Association) Környezetvédelmi Munkacsoportjában. 2002. szeptember 26-28 között a Matáv budapesti székháza adott otthont a munkacsoport 19. Plenáris ülésének. Ezen az ülésen került bemutatásra az a projektjavaslat, amelynek célja az Európai Unió Environment DG számára egy olyan dokumentumrend-

szer összeállítására, mely bemutatja a telekommunikációs társaságok környezetvédelmi elkötelezettségét, az általuk okozott terhelés minimalizálási lehetőségeit, valamint az info-kommunikációs szolgáltatások széles körű alkalmazásában rejlő környezeti terhelés-csökkentő lehetőségeket. Amennyiben ezek a vizsgálatok számitásokkal és független szakmai szervezetek támogató véleményével kellően alátámasztottak, természetesen a projekt célja lesz azok széles körű használatának javaslatára. A projekt 2002-ben elfogadásra került, 2003-ban indul és irányításával a Matáv delegáltja lett megbízva.

Nemzetközi környezetvédelmi kapcsolataink közé tartozik a Deutsche Telekom Csoporttal folytatott rendszeres együttműködés, melynek során 2002. október 28-29-én vendégül láttuk a DT Csoport környezetvédelmi szakembereit azzal a céllal, hogy egymás környezetvédelmi tevékenységeit jobban megismerjük, így az együttműködést hatékonyabbá tehesük. Az együttműködés területei felölelik a tevékenységünkönkből származó negatív hatások mérséklésének, a szolgáltatásaink fejlesztésének, az információ-áramlás javításának kérdéseit, valamint a minél hatékonyabb kommunikáció kialakításának lehetőségeit, mely utóbbi terén a DT Csoport internetes weboldalára több alkalommal környezetvédelmi információt nyújtottunk.

Szervezeti politikák és rendszerek

A Matáv Rt. elhatározta, hogy azon szakterületeken, amelyek rendelkeznek jelentősnek mondható környezeti hatással, ISO 14001 szerinti környezetközpontú irányítási rendszert vezet be. Ennek keretében az alábbi területeken történt rendszerépítés.

SAKTERÜLET NEVE

Műszaki szolgáltatási terület
Hálózatirányítási terület
Távközlésfejlesztési terület
Ingatlangazdálkodási terület

TANÚSÍTÁS IDEJE

2001. november
2001. december
2002. november
2002. december

Minden szakterületen integrált (ISO 9001 és ISO 14001 szerinti) irányítási rendszer működik. Létszámarányosan a fenti szakterületek tanúsításával a Matáv Rt.-nek több mint a fele rendelkezik ISO 14001-es tanúsítással is. (A Matáv Rt. többi szakterületén előforduló, környezetvédelmi szempontból jelentősnek mondható hatásokat a fenti területek szakemberei kezelik.)

Mindezekén túl, 2002 végén sikeresen tanúsították a Matáv Csoport minőségirányítási rendszerét az ISO 9001:2000 szabvány szerint. Ilyen jellegű és méretű minőségirányítási rendszer sikeres auditálása Magyarországon egyedülálló eredmény. A Matáv ezzel is bizonyította, hogy valamennyi szervezete elkötelezett a minőségorientált vállalati kultúra iránt. A keretrendszer egyik önálló folyamata a Csoport környezetvédelmi koordináció. A környezetvédelem folyamat szerinti működtetése és rendszeres felülvizsgálata alapot ad a nagyszámú és eltérő tevékenységű tagvállalat környezetvédelmi tevékenységének összehangolására, a Csoport környezetvédelmi politikában rögzített célok elérése érdekében.

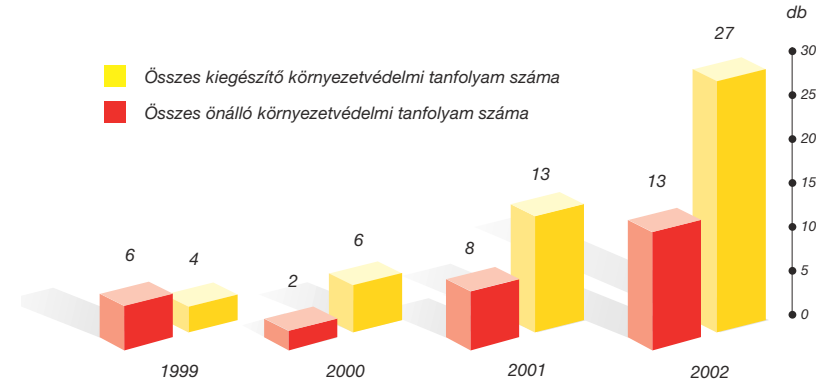
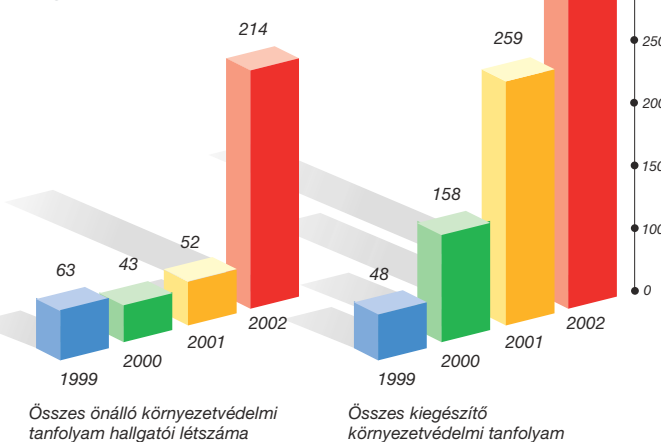
2002-ben került megfogalmazásra az a Csoport szintű környezetvédelmi politika, amely a tagvállalatok mind-egyikére nézve elkötelezettséget tartalmaz a környezettudatos gazdálkodás, a környezet és a természet

megóvása, valamint a fenntartható fejlődés alapelveivel történő harmonizáció iránt. A 2002-es év adatait is figyelembe véve kezdődhet meg az az elemző munka, mely a környezeti tényezők és egyéb, főleg az irányítási tevékenység értékelése alapján minősíti a tagvállalatok környezettudatosságát, és amely alapján javaslatot lehet tenni a Csoport tagvállalatainál a KIR rendszer bevezetésére.

Környezeti tudatformálás

Az elmúlt évben mind a környezetvédelmet önállóan oktató tanfolyamok, mind a környezetvédelmet a tananyag részeként tartalmazó kiegészítő oktatások száma növekedett Csoport szinten. Ennek eredményeképpen a résztvevők száma is emelkedést mutat.

Környezetvédelmi tanfolyamok hallgatói létszáma

Környezetvédelmi tanfolyamok száma

Az oktatások, illetve a résztvevők számának növekedéséhez elsősorban a Westel Mobil Távközlési Rt. járult hozzá, mely az elmúlt évben a 2001. évihez képest közel 3-szorosára emelte az oktatások számát (5-ről 14-re), míg a hallgatói létszám ennél is nagyobb mértékben, 75-ről 252 főre növekedett.

A Matáv Rt.-nél az ISO 14001 szerinti környezetközpontú irányítási rendszerek bevezetése során az alábbi képzések kerültek megrendezésre az ISO 9001-es képzéssel integráltan vagy azt követően:

- Integrált vezetői tréning/KIR vezetői oktatás
- Integrált dokumentáció készítő tréning/KIR dokumentáció készítő tréning
- Integrált belső felülvizsgáló képzés/KIR belső felülvizsgáló képzés

Ezek, valamint a Csoport minőségirányítási keretrendszer bevezetése kapcsán közel hatezer dolgozó részesült képzés jellegű belső tájékoztatásban, amelyet a tavalyi gyakorlathoz hasonlóan az idén sem vettünk figyelembe a diagramok készítésekor.

Szállítás

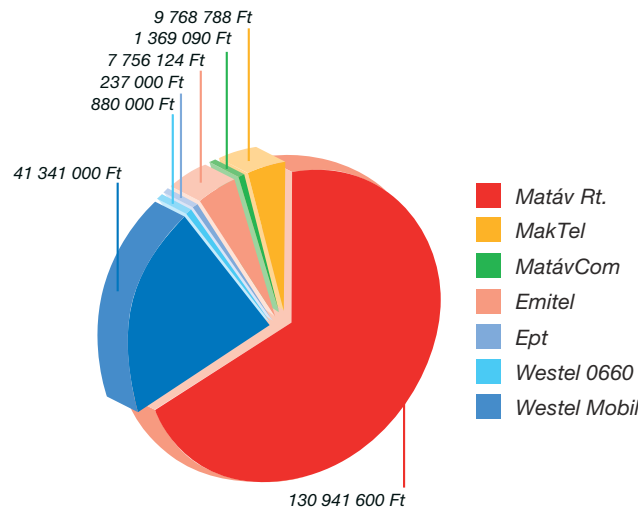
A logisztikai célú szállítások jelentős környezeti hatásait az „Energia” című fejezetben taglaljuk részletesen. A Csoport tagvállalatai a gépjármű-parkjuk jogszabályi előírásoknak megfelelő állapotú üzemeltetésével és a szállítások optimalizálásával, a visszafuvarok szervezésével törekednek a mind kisebb mértékű üzemanyag-felhasználásra és károsanyag-kibocsátásra.

Környezeti hatások kezelése

A Matáv Csoport a tevékenységéből származó környezeti terhelés mind alaposabb megismerése és elemzése révén tudatosan törekszik a környezeti terhelés negatív hatásainak csökkentésére. A környezeti teljesítménymutatók fejezetben részletesen kitérünk a jelentősnek minősített hatások változásának elemzésére, a negatív hatások következményeinek csökkentése érdekében tervezett intézkedésekre, külön kiemelve a szállítók minősítési rendszerének tervezett bevezetését, mellyel a Matáv Csoport beszállító partnereinek környezetvédelmi teljesítményét kívánjuk mérni, de egyben ösztönöznünk is kívánjuk partnereinket a minőségileg kiemelkedő és környezetvédelmileg is magas szintű tevékenység folyamatos megvalósítására.

Ráfordítások

A Matáv Csoport tagvállalatai a 2002. év folyamán több mint 192 millió forintot fordítottak a környezetvédelmi fejlesztéseikre, beruházásaikra és az operatív működés biztosítására. A Matáv Csoport legdinamikusabban fejlődő tagvállalatánál, a Westel Mobil Távközlési Rt.-nél a 2001. évhez viszonyítva mintegy 40%-kal több pénzt fordítottak környezetvédelmi tevékenységekre. A Csoport tekintetében a költségek a következőképpen alakultak:

Környezetvédelmi ráfordítások

A Matáv Csoport környezetvédelmi költségeinek legjelentősebb eleme a hulladékkezelés költsége, a Csoport tagvállalatai a 2002. évben több mint 50 millió forintot fordítottak hulladékaik megfelelő kezelésére.

Az operatív környezetvédelmi tevékenységek költségei több mint 43 millió forintot tesznek ki Csoport szinten. Ide tartoznak a környezetvédelmi mérések, vizsgálatok, hatósági illetékek, oltógázok cseréje, havaria-helyzetek elhárítási kiadásai, stb.

Jelentős tétel a környezetvédelmi beruházások költségeleme, több mint 36 millió forinttal. Ezek a kiadások a Matáv Rt.-nél zajló olajtartály korszerűsítési program során merültek fel.

Tájrekonstrukciós tevékenységek költségei a Matáv Rt. működése során jelentkeztek a kiadás oldalon több, mint 29 millió forint értékben.

A környezetvédelmi fejlesztések költségeszközei közel 22 millió forint értékben a Matáv Rt.-nél környezetvédelmi info-kommunikációs alkalmazások megoldásainak vizsgálatára, életciklus elemző szoftver beszerzésére; míg az Emitel Rt.-nél környezetkímélő akkumulátorok beszerzésére kerültek felhasználásra.

A Csoport tagvállalatai közül a Matáv Rt. és a Westel Mobil Távközlési Rt. mutatott ki ISO 14001 környezetközpontú irányítási rendszer fejlesztésével kapcsolatos költséget, mindösszesen közel 11 millió forint értékben.

Környezeti teljesítménymutatók

KÖRNYEZETI TELJESÍTMÉNYSZÁM ÖSSZEFOGLALÁSA

KÖRNYEZETI MÉRŐSZÁM

2002

Önálló környezetvédelmi tanfolyamok száma
 Kiegészítő környezetvédelmi tanfolyamok száma
 Környezetvédelmi tanfolyamok száma együtt
 Önálló környezetvédelmi tanfolyamok hallgatói létszáma
 Kiegészítő környezetvédelmi tanfolyamok hallgatói létszáma
 Környezetvédelmi tanfolyamok hallgatói létszám együtt

Papírfelhasználás
 Kiküldött budapesti telefonkönyv CD-n

Elektromos energiafogyasztás
 Elektromos energia fogyasztásának relatív értéke
 ezer vonalra vonatkoztatva

Gázfogyasztás

KÖRNYEZETI MÉRŐSZÁM

2002

Gépjárművek futásteljesítménye
 Gépjárművek összes üzemanyag-fogyasztása
 Gépjárművek gázolajfogyasztása
 Gépjárművek ólommentes benzin fogyasztása
 Gépjárművek ólmozott benzin fogyasztása

Vízfelhasználás

Összes keletkezett hulladék mennyisége
 Veszélyes hulladék mennyisége
 Kommunális hulladék mennyisége
 Összes újrahasznosított hulladék aránya
 Újrahasznosított veszélyes hulladék mennyisége
 Újrahasznosított papírhulladék mennyisége
 Újrahasznosított távközlési és egyéb hulladék mennyisége

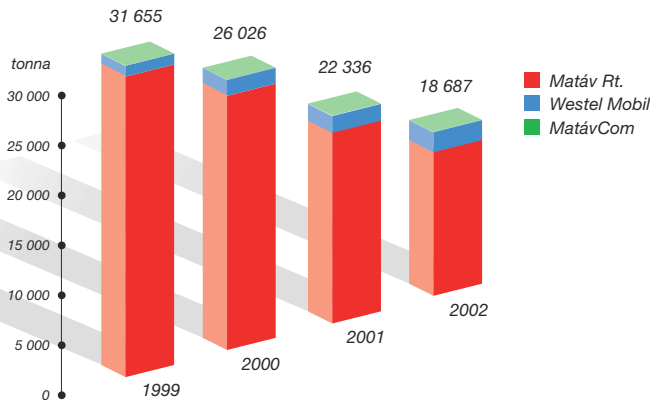

ANYAGOK

Anyagfelhasználás

A Matáv Csoport szervezetei részére 2002. évben 18 686 922 kg papír került beszerzésre. A szervezeti korszerűsítés és az elektronikus ügyviteli, adatfeldolgozó és nyilvántartó rendszerek kiterjesztése következtében a papírfelhasználás mennyisége folyamatosan csökken. Az elmúlt évi felhasználás az előző évi 22 335 785 kg-nak mintegy 84%-a volt.

A távközlési hálózatba bekerülő termékek alapanyagairól a szállítóktól a Matáv Rt. minden esetben bekéri az információt. Ezt követően a kiválasztott és beszerzésre kerülő távközlési eszköz és annak felépítése a Környezetvédelmi Tervezési és Nyilvántartási rendszerben kerül rögzítésre.

Papírfelhasználás

Fogyasztóktól begyűjtött anyagok

A Matáv Pontokból az előfizetők által leadott távbeszélő készülékeket begyűjtjük, és értékesítéssel hasznosításra adtuk. 2002. évben 42 169 db készülék került átvételre és értékesítésre.

A Westel Rt. kiterjedt értékesítési hálózatán keresztül begyűjti az elhasznált akkumulátorokat, és beszámítja azokat új akkumulátor vásárlása esetén. 2002-ben ennek mennyisége 964 kg volt.

A Matáv 2002-ben kezdte meg szervezeten a telefonkönyvek visszagyűjtését. A papír alapú, nyomtatott

telefonkönyvekből mintegy 2 460 000 db hagyományos tartalmú telefonkönyvet, 1 783 000 szakmai telefonkönyvet (Arany Oldalak) és 245 000 városi telefonkönyvet ad át évente az előfizetőknek a Matáv. Ez évente közel 2800 tonna papír kiáramlását jelenti.

A telefonkönyvek anyagminőségének megválasztási lehetősége a Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság kompetenciája. A telefonkönyvhöz használt (finnsországi import) papír a Matáv által is elvárt minőségi követelmények teljesítése érdekében ma még nem „újrapapír”, de természetesen teljes egészében újrahasznosítható az így előállítható termékek közül a legigényesebb (írópapír) céljára is.

Megyei telefonkönyvek kézbesítéskori visszagyűjtése

2002-ben pilot jelleggel Győr-Moson-Sopron, Nógrád és Vas megyében, a kézbesítéssel egyidőben a régi, lejárt telefonkönyvek visszagyűjtését is elvégeztük. Az eredmény igazolta a korábbi telefonos közvéleménykutatás eredményét, miszerint a vidéki előfizetők 21,58%-a az osztás során visszaadná régi névsorát.

A visszagyűjtések tapasztalata szerint a falvakban élő ügyfeleink nagyobb arányban adták vissza régi könyveiket a terjesztés során, mint a nagyvárosokban lakók. Általában az 1-2 évvel ezelőtti kiadványok kerültek vissza, de volt rá példa, hogy egy 1984-es telefonkönyvet is begyűjtöttek a terjesztők.

Budapesti telefonkönyvek terjesztéskori visszagyűjtése

A 2002-es Budapesti telefonkönyv és Arany Oldalak terjesztésekor lehetőséget biztosítottunk ügyfeleinknek, hogy a könyvek postai átvételekor leadhassák a régi könyveiket, mely szintén pozitív visszhangra talált. A 2002-ben így begyűjtött papírmennyiség 16 210 kg volt.

Iskolai visszagyűjtés

A Magyar Telefonkönyvkiadó Társaság az erre a célra létrehozott alapítványán keresztül visszagyűjtési akciókat szervez Budapesten, iskolák versenyeztetésével. Évente kb. 210-220 tonna könyvet gyűjtenek össze az MTT állítása szerint.

MEGYE	ELŐFIZETŐ SZÁM	VISSZAGYŰJTÖTT TELEFONKÖNYV (DB)	VISSZAGYŰJTÖTT TELEFONKÖNYV (KG)	VISSZAGYŰJTÉSI ARÁNY (%)
Győr	140 508	31 914	12 766	22,71
Nógrád	20 526	4 710	1 570	22,95
Vas	70 154	10 668	3 556	15,21
Összesen	231 188	47 292	17 892	20,46

Papírfelhasználást kiváltó megoldások

Budapesten 1998 óta foglalkozunk CD-telefonkönyv forgalmazással, melynek népszerűsége évről évre nő. 2002-ben 7788 db CD-telefonkönyv került a felhasználókhoz, ami 38 940 nyomtatott könyv megtakarításával járt, kb. 70 000 kg papírt megtakarítva.

BUDAPESTI CD

ÉV	MEGJELENÉS	DARAB	CÉLCSOPORT
1998.	augusztus	1000	10 vonal feletti
1999.	július	2209	10 vonal feletti
2000.	július	2682	10 vonal feletti
2001.	május	3976	5 vonal feletti
2002.	július	7788	5 vonal feletti

Vidéken a 2003. évi könyvsorozatnál kerül bevezetésre a CD-s telefonkönyv alkalmazása. Győr-Moson-Sopron megyét kivéve, az ügyfeleink előzetes igénye alapján a jogosultaknak mintegy 17%-hoz összesen 2430 db CD-telefonkönyv kerül terjesztésre, ami 12 150 db telefonkönyvet vált ki. Ez kb. 4200 kg papír megtakarítását eredményezi.

2001. év végén az Axelero közreműködésével az **internetes telefonkönyv** egy újabb verziója került fel a Matáv honlapra, mely tartalmában többet nyújt a korábbiaknál: bővülő mobilszám adatbázis, e-mail és webcímek megjelenése, bővülő keresési szempontok.

Az internetes telefonkönyv látogatottságára jellemző, hogy 2002-ben minden hónapban legalább fél millió volt a lekérdezések száma (összesen 10 037 721 keresési folyamatot indítottak az ügyfelek).

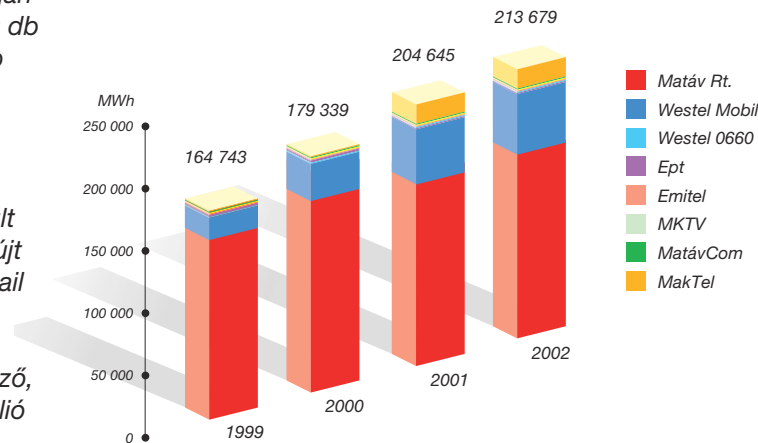
ENERGIA

A Csoport energiafelhasználását elsődlegesen a távközlési szolgáltatás nyújtására, azaz a hálózat üzemeltetésére használja, és a hálózat működési hátterét biztosító kiegészítő tevékenységekre fordítja (pl. klíma-berendezések működtetése). A vállalatcsoport legnagyobb mértékben az elektromos energiát használja fel, mivel az info-kommunikációs technológiák és kiegészítő rendszereik a villamos energia használatán alapulnak.

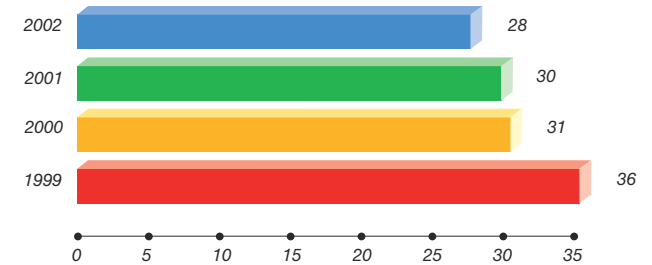
Mindemellett a Csoport széles körű, az országot lefedő, sőt külföldre is kiterjedő szolgáltatásai révén jelentős mértékben használ fel földgázt, valamint gépkocsi parkjának üzemeltetésére üzemanyagot is.

Elektromos energiafogyasztás

A Csoport elektromos energia fogyasztása 4,4%-kal, 213 679 MWh-ra növekedett a tavalyi évhez képest. Ez az 5% alatti, kis arányú növekedés a Csoport tagvállalatainak szolgáltatás-bővülésének köszönhető.

Elektromos energiafogyasztás (abszolút érték)

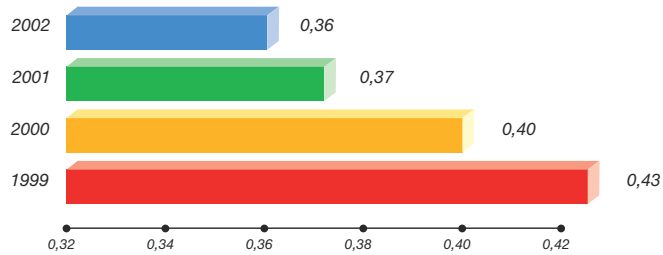

Matáv Csoport elektromos energiafogyasztásának relatív ezer vonalra vonatkoztatva

A vállalatcsoport – a szolgáltatás-növekedés okozta elektromos energiafogyasztás növekedés mellett – igazodik ahhoz a nemzetközileg megfigyelhető trendhez, amely szerint a szolgáltatók a korszerűbb technológia alkalmazásával relatíve csökkenő energiafelhasználás mellett nyújtanak magasabb színvonalú szolgáltatásokat. (Ez jól látható a „Matáv Csoport elektromos energiafogyasztása ezer vonalra vonatkoztatva” c. grafikonból)

A Matáv Rt. – a Csoport legnagyobb vállalata – közel megegyező mennyiségű elektromos energiát használt fel a tavalyi évhez képest (0,7%-os növekedés), míg a második legnagyobb cég, a Westel Mobil Távközlési Rt. fogyasztása jelentős (19,5%-os) növekedést mutat, azonban ennek mértéke az ügyfélszám növekedésénél alacsonyabb. A Westel Rádiótelefon Kft. szolgáltatásainak szűkülése miatt energiafelhasználása is csökkent. A MatávKábelTV Kft. elektromos energiafelhasználásának több mint 4,5-szeresére növekedése a cég sikeres üzletpolitikájának eredményeképp bekapcsolt jelentős számú új előfizető kiszolgálásával magyarázható.

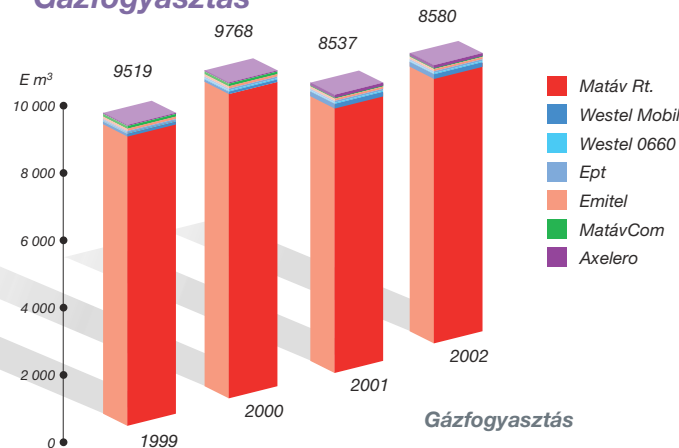

Matáv Csoport elektromos energiafogyasztása az összes bevételhez viszonyítva

A fenti többletenergia fogyasztást a hazai távközlési, info-kommunikációs piacon tapasztalható változások – mobiltelefonia előretörése, internethasználók és kábeltévé-előfizetők körének bővülése, és a vezeték nélküli távközlési szolgáltatások strukturális átalakulásából következő ügyfélszám-mozgások – magyarázzák. Az 1000 vonalra vetített relatív értéket mutató grafikonon felül a fentieket a bevétel arányában változó relatív értékek tendenciáit ábrázoló grafikon is igazolja.

Gázfogyasztás

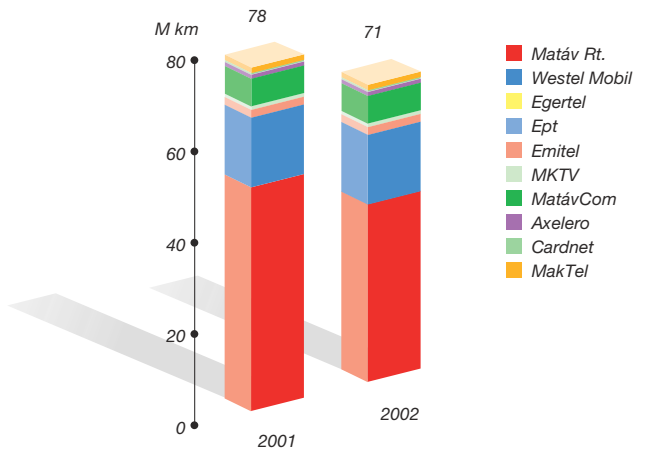

A Matáv Csoport földgázt épületeinek üzemeltetése során használ fel. A Csoport környezetvédelmi politikájának eleme a környezeti terhelés csökkentése, melynek egyik eszköze a tiszta és könnyen felhasználható energiaforrások alkalmazása. Ennek érdekében a tagvállalatok nagy részében – a távhőszolgáltatás igény-

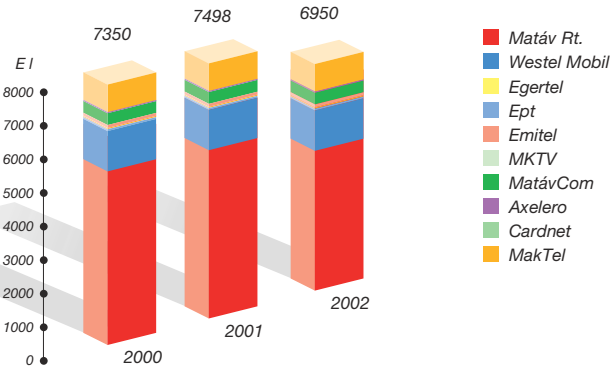
bevétele mellett – földgázzal üzemelő, korszerű, magas hatásfokú berendezéseket alkalmaznak. Az év folyamán tovább folytatódott Csoport szinten az ingatlanok fűtési rendszereinek korszerűsítése, amely során még több telephelyen került felszerelésre modern hőmérsékletszabályozó termosztát. Ez hozzájárult a gázfogyasztás mértékének relatív csökkenéséhez. A diagramból jól látható, hogy bár a Csoport tagvállalatainak szolgáltatási volumene jelentősen nőtt, a szociális, üzemeltetési célokra felhasznált földgáz mennyisége közel azonos értéken, 8 580 000 m³ maradt (0,5%-os növekedés tapasztalható). A tagvállalatok tekintetében a Csoport legkomolyabb felhasználója, a Matáv Rt. gázfogyasztásának minimális, 7 990 000 m³-re történő 3,5%-os növekedése mellett megfigyelhető a többi tagvállalat fogyasztásának stagnálása, vagy szintén csak igen kis mértékű növekedése.

Gépjárművek üzemanyag-fogyasztása

A Matáv Csoport szolgáltatásai kiterjednek az ország egész területére. Az info-kommunikációs szolgáltatások nyújtását, hálózatok építését, fenntartását, karbantartását, az ügyfélkör igényeinek kielégítését a Csoport tagjai saját tulajdonú, jelentős számú gépkocsi üzemeltetésével oldják meg.

Gépjárművek futásteljesítménye

Gépjárművek összes üzemanyagfogyasztása

A Csoport tagvállalatai a fuvarszervezések során a kihasználtság optimalizálására törekednek, emellett jelentős erőforrásokat fordítanak a gépjárművek karbantartására és környezetvédelmi alkalmasságának biztosítására. A Csoport tagjai 2002. során 70 653 448 km-re, tehát 9,2%-kal, azaz több mint 7 millió kilométerrel csökkentették gépjárműveik futásteljesítményeit (a gépkocsik által megtett kilométereket), amely részben köszönhető a videokonferencia alkalmazások elterjedésének és a távmunka megjelenésének a cégcsoportnál (bővebben ld. „Termékek és szolgáltatások” című fejezet).

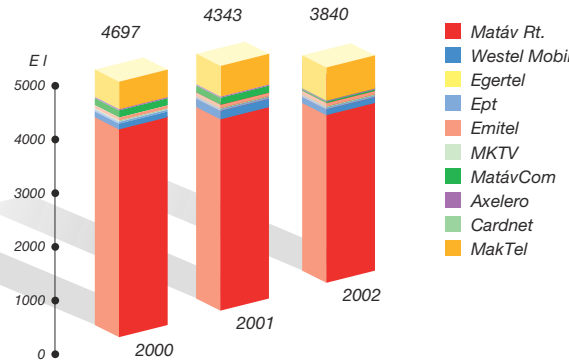
Ezen belül a Matáv Rt. 9%-kal, a Westel Mobil Távközlési Rt. 14,6%-kal, a MatávCom Kft. 17,6%-kal csökkentette, míg a nagyszámú új szolgáltatást bevezető, új ügyfeleket kiszolgáló Axelero Rt. 45,6%-kal, a MatávkábelTV Kft. 7%-kal növelte a gépkocsijai által futott kilométerek számát.

Mindebből következik, hogy a Matáv Csoport 2002. év folyamán 7,3%-kal, 6 949 785 literre csökkentette üzemanyag-felhasználását, ami számszerűen több mint

548 000 liter üzemanyag-megtakarítást jelent. Ez az eredmény a többségben lévő dízel üzemű gépjárművek gázolaj fogyasztás-csökkenésének köszönhető.

Gázolajfogyasztás

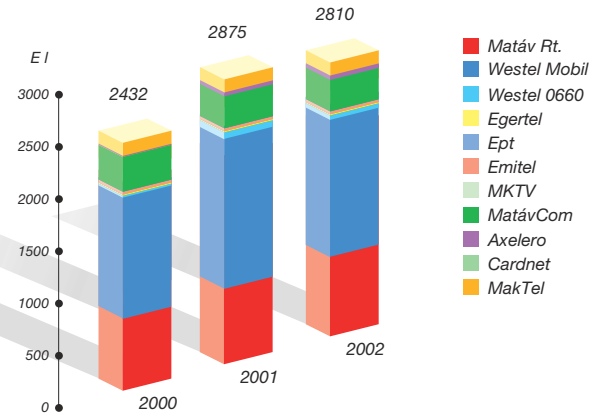
A szolgáltatások ellátása nagy részben dízel üzemű gépkocsik alkalmazásával történik ezért a Csoport üzemanyag fogyasztásának döntő része gázolaj. A grafikonon jól látható a 2002-ben végrehajtott jelentős mértékű racionalizálás eredménye: Csoport szinten mintegy 11,6%-os fogyasztáscsökkenés mutatkozott az előző évhez képest. Így 2002-ben a Matáv Csoport gázolajfogyasztása 3 839 907 literre csökkent. A legnagyobb felhasználó, a Matáv Rt. 12,8%-os, a Westel Mobil Távközlési Rt. 29,1%-os, a MatávCom Rt. 52,6%-os csökkenése mellett a MatávkábelTV Kft. közel 46%-os növekedést mutat, míg a Csoport egyetlen külföldi tagvállalata a MakTel fogyasztása egyenesen, megközelítőleg 8%-os növekedése a szolgáltatás bővülésével és kiterjedésével magyarázható.

Gépjárművek üzemanyagfogyasztása (gázolaj)

Ólommentes benzin

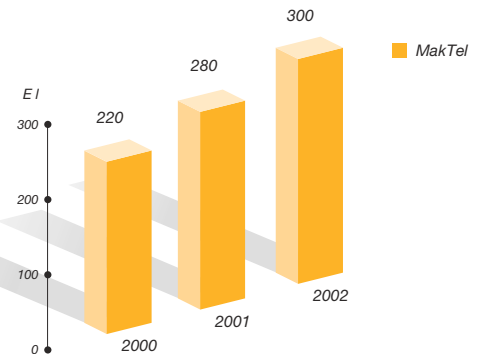
A Csoport ólommentes benzin felhasználásának több éves, növekedést mutató trendje megtört. 2002-ben 2,3%-kal, 2 809 878 literre csökkent a felhasznált mennyiség. Mindemellett meg kell említeni, hogy míg a Westel Mobil Távközlési Rt. által felhasznált üzemanyag mennyiség 10,2%-kal, a Westel Rádiótelefon Kft. fogyasztása 44,1%-al csökkent, addig a Matáv Rt. 9,4%-kal az Axelero Rt. pedig 51,6%-kal növelte felhasználását.

Gépjárművek üzemanyagfogyasztása (ólommentes benzin)

Ólmozott benzin

A Matáv Csoporton belül a 2002. esztendőben egyedül a macedón tagvállalatnál, a MakTel-nél használtak ólmozott üzemanyagot, a helyi környezetvédelmi és gazdasági sajátosságoknak megfelelően. Ennek mennyisége a vállalat összes üzemanyag felhasználásának 26%-a, 300 000 liter volt.

Gépjárművek üzemanyagfogyasztása (ólmozott benzin)

Közvetlenül előállított energia saját célú felhasználásra

A Matáv Csoport tagvállalatai által működtetett infokommunikációs rendszerek, eszközök sajátossága a folyamatos, megszakítás nélküli energiaigény a nagy megbízhatóságú szolgáltatások biztosítása érdekében. A jelen technikai körülmények között ezen berendezések villamos energia ellátása megfelelőnek tekinthető, ám az áramszolgáltatónál jelentkező meghibásodások, üzemszünetek esetén sem állhatnak le a távközlési rendszerek. Ilyen helyzetek áthidalására és egyedi esetek kezelésére a Csoport cégei dízel üzemű szükség-áramfejlesztőket üzemeltetnek.

Az esetleges áramszolgáltatási kimaradások idején üzembe lépő dízel aggregátorok szükségszerű működtetése azonban egyre csökkenő tendenciát mutat az áramszolgáltatás növekvő megbízhatósága miatt, így ezen berendezések használata próbaüzemmel együtt sem éri el az évi 50 üzemórát darabonként.

A közvetlenül előállított energia saját célú felhasználására jó példa a Matáv budapesti, Krisztina körüli székházának energiaellátását biztosító gázmotorok alkalmazása. A székház 1999-ben történt felújításakor a gazdasági, technikai és környezetvédelmi szempontok figyelembevételével esett a választás az egyedi tervezésű gázmotorok beépítésére. A berendezések speciális hő- és villamosenergia-termelő és hasznosító kialakításuknál fogva nemcsak az épület teljes – az áramszolgáltatótól függetleníthető – elektromos energia ellátását, hanem teljes körű klimatizálását is megoldják. Mivel az épület energetikai és klímarendszere modern irányítástechnikai rendszer felügyelete alatt áll, az üzemeltetés során olyan energiatakarékos – és ezáltal környezetbarát – megoldásokat alkalmaznak, mint a klimatizálás automatikus, napszakonkénti állítása, mozgásérzékelők irodai terekben való felhasználása a hőmérséklet szabályozásánál, automatikus árnyékolástechnikai megoldások, és többek között a közös helyiségek világításának napszakonkénti vezérlése. A rendszer üzemeltetésének további jellegzetessége, hogy a gázmotorok működtetésével elérhető többletenergia értékesítésével a karbantartási költségek fedezhetők.

Megújuló energiaforrások

A magyarországi IRT berendezés energiaellátását biztosító kombinált megújuló energiaforrás (napelem és szélgenerátor kombinációja) korábbi elmulasztását követő újratelepítését a terület vagyoni védelmi rendszerének kialakítása előzte meg. A riasztórendszer telepítése, helyi önkormányzati figyelőszolgálat szervezése után megvalósult a szélgenerátor telepítése és üzembehelyezése. A próbaüzemet követően a berendezés üzemeltetése megindult, a mérések összesítése várhatóan 2003. év végén várható.

Szén-dioxid indikátor

A nemzetközi tendenciát követve az alábbi táblázatban az egyes energiafelhasználások mennyiségét CO₂ kibocsátásra konvertáltuk át. Ehhez a UNEP (United Nations Environmental Programme) 2000-ben publikált üvegházhatású gázindikátorokról szóló irányelveit alkalmaztuk, és az abban szereplő konverziós faktorokkal számoltunk.

Eszerint a Matáv Csoport energiafelhasználásából származtatható CO₂-terhelés az alábbiak szerint változott 2001-ről 2002-re.

ENERGIAFELHASZNÁLÁS TÍPUSA	CO ₂ TERHELÉS 2002-BEN (TONNA)	CO ₂ TERHELÉS 2001-BEN (TONNA)	VÁLTOZÁS (%)
DIREKT ENERGIA FELHASZNÁLÁS			
Földgáz	16 359	16 441	+ 0,5
Üzemanyag	18 643	17 195	- 7,8
INDIREKT ENERGIAFELHASZNÁLÁS			
Elektromos energia	74 081	77 352	+ 4,4
Összes energiafelhasználás terhelése	109 083	110 988	+ 1,75

VÍZ

A Matáv Csoport tagvállalatainak vízfelhasználása kizárólag szociális célokra történik, mint pl. üzemi konyhák, takarítás, tisztálkodás.

Egyéb vízfelhasználás történik a talaj kármentesítések során, utógondozás céljából kialakított monitor kutakból, valamint szükség esetén a tűzvízcsapokból.

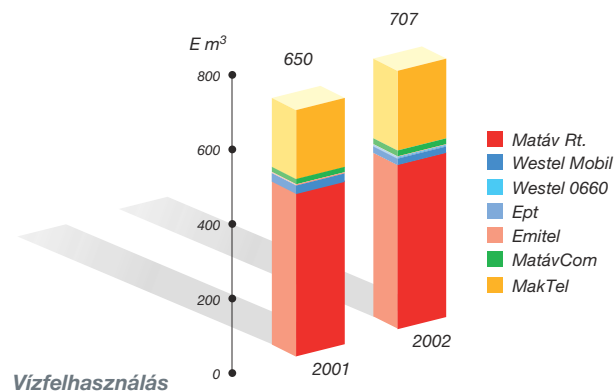
Az üzemelő kutak, monitor kutak vízjogi engedéllyel rendelkeznek.

A felhasználás kis mértéke miatt a Csoport tagvállalatai a vízfelhasználást nem sorolták a jelentős tényezők közé, így erre a témára nem indítanak külön projekteket.

A vízfelhasználás kizárólag a helyi hálózatból történik, élővízből történő közvetlen felhasználás nincs.

A Matáv Csoport felhasználása a 2002. év folyamán 707 000 m³ volt, mely 8,8%-os növekedést mutat.

A tagvállalatok vízfelhasználása között növekedést mutat a Matáv Rt. (2,3%), a MakTel (18,1%) és a MatávCom Kft. (21,4%), a többi tagvállalat vízfelhasználása stagnálást mutat az előző évekhez képest, vagy bérelt irodáik lévén, a felhasznált mennyiség pontosan nem határozható meg.

BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG

A Matáv Csoport tagvállalatai szolgáltatásaikkal lefedik az ország egész területét. Ezeknek a szolgáltatásoknak a biztosítása megköveteli a cégektől a berendezéseik és rendszereik fizikai jelenlétét az ország minden szegmensében. Ez alól a városi, ipari területek mellett nem kivételek a természetvédelmi területek sem, amelyeken a szolgáltatási kötelezettségnek a más egyéb törvényi előírásokat betartva kell eleget tenni. Amellett, hogy jelenlétükkel a szolgáltatók a terület-használattal egy időben a környezetet is használják/terhelik, ugyanezek a területek info-kommunikációs szolgáltatásaik nyújtása révén környezet- és természetvédelmi szempontból pozitív hatást is kifejtenek (pl. a katasztrófa-helyzetekben elengedhetetlen használatukkal).

A jelenlétből adódó környezeti hatások az alábbiak:

Tájképi hatás

A föld felett vezetett, oszlopokra telepített léghálózati hálózat jelentős hatással van a tájképre, melyek kiváltása nagy jelentőségű, elsősorban a világörökség részét képező területeken (pl. Hollókő), illetve természetvédelmi területeken.

Hasonló tájképi hatást jelentenek a távközlési tornyok és bázisállomások, melyek tájba illesztésére egyre nagyobb figyelmet fordítanak az érintett Csoport tagok, mint például a Westel Mobil Távközlési Rt. A tornyok tájba illesztését 2002-ben a Westel úgy oldotta meg,

hogy azok fa, vagy kilátószerűen lettek kialakítva. Ezzel a módszerrel a lakosság megelégedésére négy torony került felállításra.

Elektromágneses sugárzás

A Matáv Csoport vállalatai körében az elektromágneses sugárzás elsősorban a Westel Mobil Távközlési Rt. tevékenységét érinti.

A tervezés során a cég az MSZ 16260-86 szabvány szerint jár el, mely szabályozza a megengedhető maximális teljesítményeket a bázisállomások közelében. 2002-ben 68 tervbírálatot, 105 mérést, tehát összesen 173 db szakvéleményt készítettett el a Westel az elektromágneses sugárzás biztonságossá tétele, és annak kommunikálása érdekében.

A Matáv Csoport tagjai nagy jelentőséget tulajdonítanak az antennák elhelyezésének, melyet az MSZ/T-17200-9 szabvány szabályoz.

A tornyok és bázisállomások elektromágneses sugárzásának ügyében mindösszesen egy lakossági bejelentés érkezett, melyet a panaszos fél megelégedésével sikerült lezárni. A Westel Mobil Távközlési Rt. fontosnak tartja a lakosság tájékoztatását is, melynek érdekében 11 lakossági fórumon, 3 falugyűlésen és 27 lakógyűlésen vett részt az elmúlt évben. Jelentős ebben a témakörben a Westel Mobil Távközlési Rt. „GSM Association” tagsága, melynek elektromágneses sugárzással kapcsolatos tevékenysége is hangsúlyos.

Biológiai sokféleségre kifejtett hatás

A jelenléttel velejáró nyilvánvaló hátrányos hatások (élőhelyek, flóra és fauna zavarása, természeti környezet átalakítása, tájképi környezet megváltoztatása, terhelések növekedése stb.) mellett a jelenlétből előnyök is adódnak.

Természeti károk, katasztrófák, havaria események, bűncselekmények megelőzését, és az események mihamarabbi kezelését, a reagálást meggyorsítja az info-kommunikációs technológiák használata (mobiltelefonok, nagysebességű adatátvitel, internet). Természetvédelmi kutatási és megfigyelési munkák támogatása lehetséges a nagysebességű adatátviteli és mobiltechnológia alkalmazásával a telephelyek közti kommunikáció, adatcsere megvalósításával (térképkezelő alkalmazások, videokonferencia alkalmazások, képátviteli alkalmazások, állat megfigyelő rendszerek, intranet alkalmazások).

Tudományos ismeretterjesztő anyagok publikálása, oktatás, turisztikai célpontok bemutatása, propagálása válik lehetővé az internet segítségével távoli eléréssel, és információs kioszkok üzemeltetésével a helyszínen az érdeklődő látogatók számára.

A Matáv Csoport ügyfelei kiszolgálásának infrastrukturális alapját a hálózatok alkotják, melyek vezetékes és vezeték nélküli formában vannak jelen környezetünkben. A társadalom fokozott érdeklődése által kísért vezeték nélküli hálózatok környezeti hatásairól már az előzőekben – az elektromágneses sugárzások témakörében – szó esett.

A vezetékes távközlési hálózatok kialakítása, kívánt mértékűre fejlesztése a korábbi években már megtörtént, ezért a még lefedetlen területeken megjelenő

igények kielégítésén túlmutató fejlesztések nem történnek és nem is várhatóak.

A földbe telepített fémvezető kábelek hossza állandónak mondható, a csekély mértékű változás a karbantartásokból, kisméretű bővítésekből adódik. 2002-ben a földalatti kábelek hossza megközelítőleg 100 000 km volt.

A földfeletti kábelhálózatokat nagyrészt az előfizetők közvetlen ellátását szolgáló hálózatszakaszon alkalmazza a Matáv Csoport. A földfeletti kábelek hossza több mint 128 000 km. A MakTel hálózatának dinamikus fejlesztése miatt ezek az értékek növekvő tendenciát mutatnak, mivel a földrajzi adottságok Macedóniában csak korlátozott mértékben teszik lehetővé a hálózat föld alatti építését.

EMISSZIÓK, SZENNYVIZEK ÉS HULLADÉKOK

Légszennyezés

A Matáv Csoport vállalatai – az info-kommunikációs szektor többi résztvevőjéhez hasonlóan – szolgáltatói tevékenységük járulékeként a légkörbe juttatott szennyező anyagok tekintetében nem tartoznak a jelentős szennyezők közé. A Csoporttagok irodáinak, adminisztratív épületeinek, szociális létesítményeinek fűtésére legnagyobb részt a pontforrásként számon tartott gázkazánok szolgálnak. A technológiai eszközök szünetmentes működtetését pedig a szintén pontforrás dízel üzemű szükség-áramfejlesztő berendezések biztosítják.

Meg kell említeni továbbá az utazási, szállítási tevékenységekhez alkalmazott gépkocsik vonalas légszennyező-forrásnak tekinthető kibocsátását is. Ezekben túl beszélni kell a sztratoszférikus ózonréteg károsító hatásairól ismert halon és freon vegyületek technológiai és épületüzemeltetési alkalmazásáról a tűzoltó és klímaberendezésekben, melyek kiváltására indított program folyamatban van a Csoporttagoknál. A pontforrások között felsorolt dízel szükség-áramfej-

lesztők eszközönkénti éves üzemórája nem haladja meg az 50 órát, mely időtartam leginkább a havi rendszeres próbaüzemeket foglalja magában. Így ezek nem érik el a törvényben előírt azon üzemóra nagyságrendet, amely felett a berendezések mérés- és bejelentéskötelesek. A pontforrások másik csoportjaként említendő – jelentős mennyiségű üzemórát működő – gázkazánokat éves rendszerességgel környezetvédelmi mérésnek vetik alá a tagvállalatok, a törvényben rögzített kibocsátási határértékek betartásának ellenőrzése és hatósági bejelentése céljából. A vonalas forrásként említett gépjárművek károsanyag-kibocsátásának mérését és beállítást a vállalatok szállítási szervezetei a környezetvédelmi vizsgálat törvényi kötelezettségének megfelelően rendszeresen elvégeztetik.

A klimatizálás és a hatékony, a technológiával összeegyeztethető tulajdonságú (nem vízzel és nem porral oltó) tűzoltó berendezések alkalmazása nagy jelentőséggel bír a távközlési technológiákban, mivel a berendezések működése érzékeny a hőmérsékletváltozásokra, a meghibásodás esetén pedig egy kisebb tűz is jelentős károkat okozhat a rendszerekben. Ezért jelentős mennyiségű technológiai klímaberendezést és tűzoltó berendezést üzemeltetnek az info-kommunikációs vállalatok.

A klímaberendezések és a tűzoltó berendezések tölteték típusai a sztratoszférikus ózonkárosító hatásuk miatt az európai és a magyar törvénykezés által szabályozottak és az emberi egészséget károsító közvetett hatások miatt a közvélemény figyelmének középpontjában állnak. A Matáv Csoport tagjai ezen elvárásoknak megfelelően komoly pénzügyi források bevonásával programot indítottak a rendeletben szabályozott tiltott összetevők kiváltására berendezéseikben.

Vízszennyezés

A Matáv Csoport szolgáltatásainak sajátossága, hogy ipari jellegű vízfelhasználás, vízkezelés nem szerepel technológiáiban, kizárólag irodai és szociális épületek ellátását biztosítják a tagvállalatok felhasználásai.

A Csoporttagok ivóvízellátását a közüzemi hálózatokból oldják meg.

A vállalatok telephelyeinek nagy része a települési közcsatorna hálózatokba bekötött területeken helyezkedik el. Azokon a helyeken, ahol ez nem így van, ott a gyűjtés a jogszabályoknak megfelelően kialakított, földben elhelyezett, zárt rendszerű, szivárgásmentes derítőkben történik, amelyek ürténe a szükséges rendszerességgel megtörténik.

A Matáv Rt. egy telephelyén eleveniszapos szennyvíztisztító berendezés üzemel, melynek tisztítási hatásfokát és a kibocsátott szennyvíz összetételét rendszeresen laboratóriumban ellenőrzik.

Mindezek következtében tisztítatlan szennyvizet a Matáv Csoport tagjai nem bocsátanak a környezetbe.

Talaj- és talajvízszennyezés

A Matáv Csoport szolgáltatásainak folyamatosságát biztosító, elektromos üzemszünetek alkalmával működésbe lépő dízel üzemű szükség-áramfejlesztők üzemanyag ellátását biztosító, földbehelyezett gázolajtartályok potenciális kockázatot jelentenek a talajra és a felszín alatti vizekre. Ennek a kockázatnak a csökkentését rendelet is előírja a felhasználók számára.

Mindezek ismeretében a Matáv Rt. évek óta folytatja azt a programot, amely ezen tartályok duplafalúsítással oldja meg a törvénynek való megfelelést és az esetleges káros környezeti hatás mérséklését. 2002-ben a program részeként 11 db olajtartály került duplafalúsításra, és lett szivárgásjelző berendezéssel ellátva. A beruházási folyamat lebonyolítása során laboratóriumi ellenőrzésre kerül a tartály körüli talaj és talajvíz szénhidrogéntartalma (TPH) az esetleges korábbi szennyeződések feltárása érdekében.

A Westel Mobil Távközlési Rt. eszközei közül az olajszigetelésű transzformátorok okozhatnak talajszennyezést elsősorban szándékos rongálás következtében. Ennek

megelőzésére ezeket folyamatosan száraz transzformátorokra cseréljük. 2002-ben 3 db transzformátor cseréjére került sor.

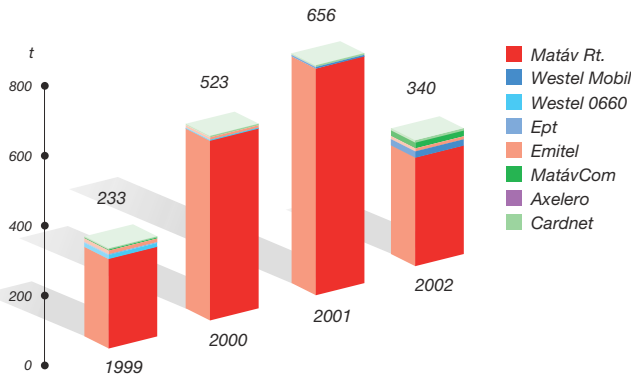
Zaj- és rezgésterhelés

A Matáv Csoport tagvállalatainál jelentős zajhatással bíró berendezéseknek tekinthetők a nagyobb részben épületek klimatizálására alkalmazott kültéri klímakészülékek. Ezeknek az eszközöknek az alkalmazása főleg a sűrűn lakott városi környezetben okozhat lakossági panaszokat. A zavaró hatás megszüntetése, és a panaszok elkerülése végett, főleg a nyári időszakban, rendszeresen karbantartják a berendezéseket, mivel a jelentős zajszint a berendezések meghibásodásából eredhet. A Csoporttagok célja, hogy minden új készülék beszerzésekor a fő szempont a technológiai megfelelés mellett az alacsony zajkibocsátás legyen. Minden egyes új telepítésű klímaberendezést üzembe helyezés előtt zajszint mérésnek vetnek alá. A másik tipikus zajforrás a távközlési szolgáltatások során a dízel szükség-áramfejlesztők üzemelése, de ma már ezek a berendezések korszerű zajszigetelő fallal vannak ellátva, vagy zajszigetelt helyiségben vannak elhelyezve. Ennek ellenére a gépek üzembe helyezésekor a szállító cégek technológiai szakemberei ellenőrzik a berendezések zajszintjét.

Hulladékok

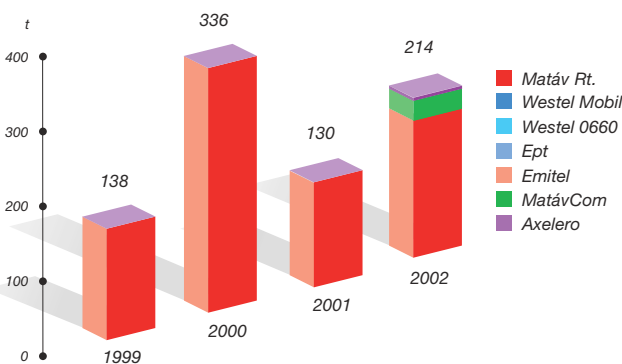
Veszélyes hulladék

Az info-kommunikációs szolgáltatók körében alkalmazott technológiákból nem keletkezik jelentős mennyiségű veszélyes hulladék.

Veszélyes hulladék mennyisége

A veszélyes hulladékokat a tagvállalatok a vonatkozó rendeleteknek megfelelően gyűjtik, adminisztrálják, és engedéllyel rendelkező szakcégeknek adják át további kezelésre, megsemmisítésre. A Csoport tagjainak legfőbb környezetvédelmi és gazdasági törekvése

Újrahasznosított veszélyes hulladék mennyisége

a veszélyes hulladékok minél nagyobb hányadának újrahasznosításra, újrahasználatra történő átadása, adott esetben értékesítése erre jogosult vállalkozásnak. A veszélyes hulladékok mennyisége 2002-ben 340 tonna volt Csoport szinten, amely az előző évi 647 tonnához képest jelentős csökkenést mutat. Ez az akkumulátor rekonstrukciós programok lecsengésével, és a szükségessé vált talajrekultiváció 2001. évi tervszerű befejeződésével magyarázható.

A veszélyes hulladékok mennyiségének csökkenése mellett megfigyelhető az újrahasznosítási arány jelentős javulása is. 2001-ben a veszélyes hulladékok összetételében nagyobb arányban szerepeltek a nehezen, vagy egyáltalán nem újrahasznosítható hulladéktípusok, amely miatt csak közel 20%-os újrahasznosítási arány volt elérhető.

2002-ben arányaiban nagyobb mennyiséget képviselt a jól újrahasznosítható akkumulátor, valamint a toner és festékpátron hulladék, melynek eredményeképp több mint 60%-ra tehető az újrahasznosítás.

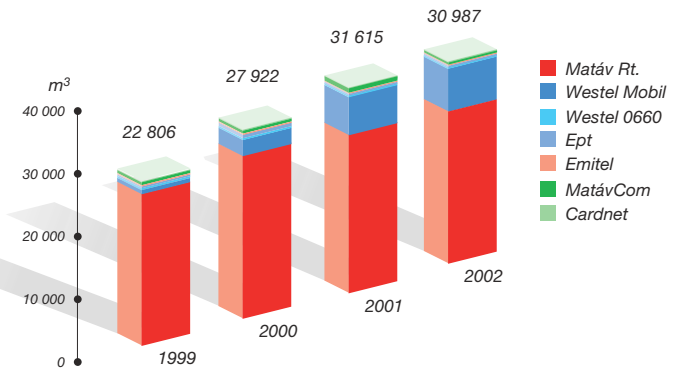
Kommunális és papírhulladék

A Matáv Csoport tagok tevékenysége során keletkezett kommunális hulladék összetételét tekintve megfelel az átlagos települési hulladékoknak. A hulladékok teljes egésze hulladéklerakókban kerül elhelyezésre, mely még korszerű, EU-konform létesítmények esetében is kockázatot jelent a környezetre. A Csoporttagok ezzel kapcsolatos törekvései, hogy a keletkező kommunális hulladék mennyiségét a minimumra szorítsák, ami úgy érhető el, hogy a hulladék összetevőket minél nagyobb arányban újrahasznosítják. Az újrahasznosítás – nem mellékesen gazdasági megfontolásból is – a legjelentősebb mennyiségben jelenlévő irodai papírhulladékokkal már évekkel ezelőtt megkezdődött. A jövőre vonatkozó tervek között szerepel a műanyag és üveghulladék szelektív gyűjtésének és újrahasznosításának megindítása is, amely technikai feltételeinek előkészítése mellett a hazai feldolgozóipar felvevőképességi potenciáljának felmérése is zajlik. Ez a továbblépés a környezetvédelmi előnyök mellett gazdasági előnyöket is jelenthet a Csoport számára, mert a hulladéklerakókra

kerülő mennyiség csökkenéséből adódóan a kommunális hulladék elszállítási, kezelési költségei csökkenhetnek, és az így felszabaduló pénzügyi eszközöket a környezetvédelmi fejlesztés más területein lehet felhasználni.

A 2002. évben a Westel Mobil Távközlési Rt. a budapesti telephelyein kialakította a több mint 1600 munkatársat érintő szelektív hulladékgyűjtési rendszert, mely lehetővé teszi az irodai papírhulladék, a műanyag, az üveg és fémhulladék elkülönítését, melyek ezáltal kikerülhetnek a kommunális hulladékból.

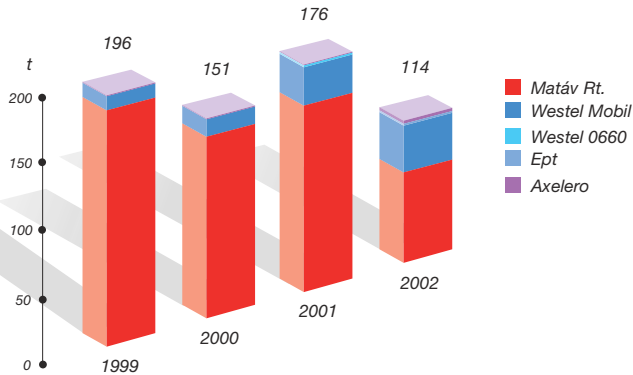
A Csoporttagok szervezeti, strukturális változásai révén a 2002. évben a kommunális hulladék mennyisége összességében 30 987 m³-re, 2%-kal csökkent az előző évhez képest.

Kommunális hulladék mennyisége

A várakozástól való elmaradás okaként felhozható az a jelenség, hogy az év folyamán folytatódott a papírhulladék világpiaci árának mélyrepülése, ami a magyar viszonyok közt azt eredményezte, hogy nem volt meg a kellő érdekltség a papír külön gyűjtésével és átvételével kapcsolatos tevékenységek ellátására, a várható profit elmaradása miatt. Ez a folyamat a papírhulladék kommunális hulladékba kerülését eredményezte, ezzel lerontva az egyéb, pl. szervezeti változásokból adódó teljesítményjavulást. Ennek a helyzetnek a feloldására a jövőben törekedni kell a szerződéses partner érdekeltté tételére a szelektív

hulladékgyűjtésben és hosszú távú „stratégiai” szövetséget kell kialakítani a hulladékhasznosító partnercégekkel, akár egyéb értékes hulladékok kezelési lehetőségének, átadásának feljárnásával a szelektív gyűjtés megvalósításának biztosítása érdekében.

Újrahasznosított papírhulladék mennyisége

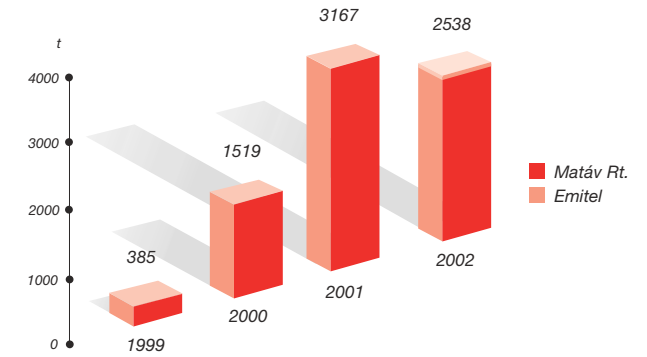
Mint ahogy azt már a „Fogyasztóktól begyűjtött anyagok” című fejezetben jeleztük, 2002-ben a telefonkönyvek visszagyűjtéséből 34 tonna papírt lehetett újrahasznosítani, míg a CD-formátumú telefonkönyv elterjedése 2002-ben Budapesten mintegy 70 tonna papír megtakarítását eredményezte.

Távközlési hulladék

Az info-kommunikációs technológiák rövidülő életciklusa, gyors fejlődése, és a lakossági és üzleti szolgáltatások körének kiszélesedése és strukturális átalakulása nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy napjainkban a folyamatos korszerűsítés, és az elavult eszközök kiváltása jellemzi a Csoport tagvállalatainak eszközgazdálkodását. Ezen tevékenység során olyan berendezések, hálózatrészek kerülnek kiváltásra, melyek nagy mennyiségű, értékes újrahasznosítható fém, műanyag és elektronikai hulladékot/alapanyagot jelentenek a cégek és az újrahasznosító, feldolgozó iparágak számára. Ezen az úton kerülnek értékesítésre a leselejtezett, elavult mérőműszerek, szerszámok, valamint másodlagos felhasználásra a használható

informatikai eszközök és készülékek is.

A Csoport tagvállalatai közül nagy mennyiségben a vezetékes szolgáltatást nyújtó Matáv Rt. termel távközlési hulladékot, amit engedéllyel rendelkező szakcégnek ad át. A diagrammon jól látható, hogy a 2002. évben keletkezett és értékesített távközlési és egyéb hulladék mennyisége (2 539 061 kg) – mely bár a 2000. évinél magasabb – csökkent a 2001. évhez képest. Az évek közötti ingadozás mértéke azzal magyarázható, hogy a képződött és értékesíthető távközlési hulladék mennyisége a távközlési felújítási projektek ütemezésének megfelelően alakul. A nagyobb lélegzetű projektek közötti időszakokban keletkező hulladék mennyiségek az átlagos fenntartási aktivitások anyagmennyiségeit tükrözik.

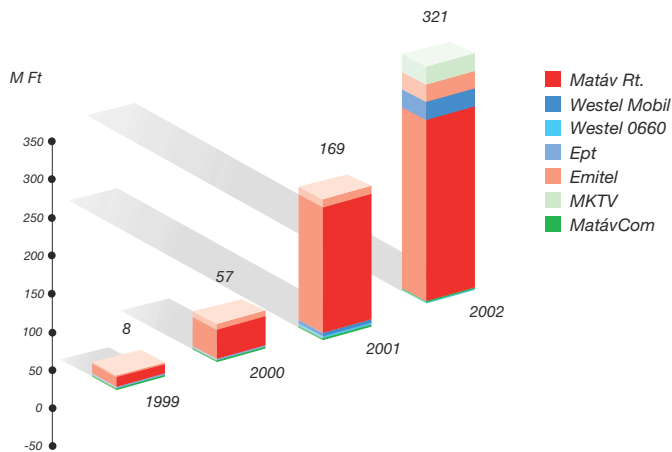

Újrahasznosított távközlési és egyéb hulladék mennyisége

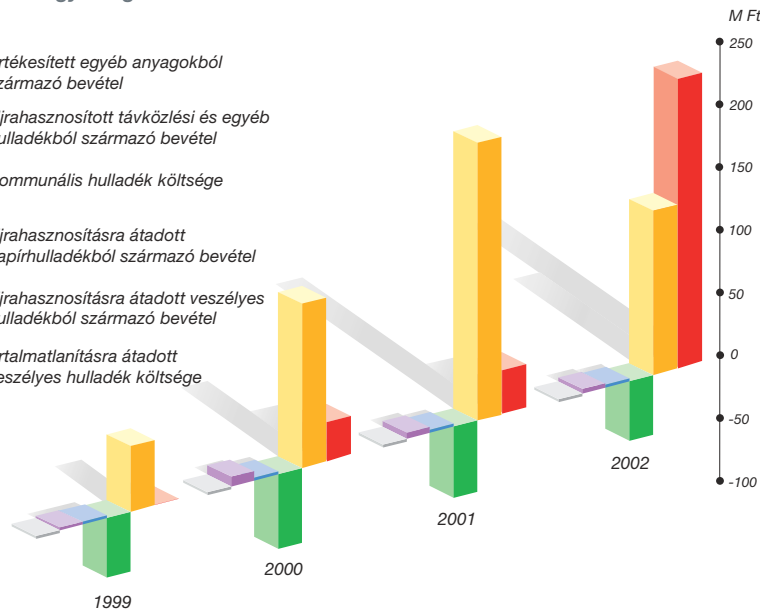
Hulladékgyenleg

A hulladékok kezelése is akkor válik egy cég esetén fontos tényezővé, ha gazdasági kérdésként kerül megfontolásra. Ebből a nézőpontból a hulladék, amely egyetlen cég esetén sem cél, hanem melléktermék, „szükséges rossz”, nagyobb odafigyelést kap.

Hulladékgyenleg

- Értékesített egyéb anyagokból származó bevétel
- Újrahasznosított távközlési és egyéb hulladékból származó bevétel
- Kommunális hulladék költsége
- Újrahasznosításra átadott papírhulladékból származó bevétel
- Újrahasznosításra átadott veszélyes hulladékból származó bevétel
- Ártalmatlanításra átadott veszélyes hulladék költsége

Hulladékgyenleg hulladékfajták szerint

A tagvállalatok eredményei a tavalyi évben – a szállítási költségekkel nem kalkulálva – javuló eredményt produkáltak. Ez a szinte 90%-os növekedés nagymértékben köszönhető az egyéb anyagokból származó értékesítésnek, amelyek közé tartoznak például az ingatlan-felszámolások során a használt bútorok hasznosításai is. A távközlési hulladékok újrahasznosításából származó bevétel egyenes arányban a hulladékmennyiség csökkenésével hozzávetőleg 43%-kal csökkent.

SZÁLLÍTÓK

A beszerzési folyamatoknál kiemelt szempontként kezeljük a környezetvédelmet. A kármegelőzés érdekében a veszélyesanyag vagy készítmény beszerzése esetén az indokolt minimális készletezés és tárolás kivételével, a szállítótól a megrendelőhöz közvetlenül kerül az anyag. A Matáv csak szabályozott eljárás keretében, minősített szállítótól vásárol anyagot, tárgyi eszközt, valamint szolgáltatást. A szállítók tevékenysége félévenként, utóminősítés keretében értékelésre kerül, nem megfelelés a szerződés felbontását indukálja. Az értékelés kiemelt szempontja az ISO 9001: 2000 és ISO 14001:1996. szabványok követelményeinek minél magasabb szinten való megfelelés. 2002-ben megkezdődött egy, a szállítói szerződésekbe beépítendő környezetvédelmi minősítő rendszer kidolgozása, melynek bevezetése 2003-ban fog megtörténni.

Termékek és szolgáltatások

A Matáv Csoport – mint különféle távközlési szolgáltatásokat nyújtó cégcsoport – környezeti terhelése nem mondható jelentősnek, de nem is tekinthető elhanyagolhatónak. A szolgáltatások nagyjából a szükséges elektromos energia felhasználása révén, illetve a teljes szolgáltatási területet lefedő vezetékes hálózatok tájképi hatásai, valamint a vezeték nélküli berendezések elektromágneses sugárzása révén terhelik a környezetet. Kisebb mértékben, de esetenként még így jelentősnek mondható mértékben jelentkeznek környezeti hatásukkal a különféle eszközök, berendezések csomagoló anyagai, az elhasznált berendezések alkatrészei, és az egyéb energiahajtók (üzemanyag, gáz, stb.) használata révén keletkező hulladékok és kibocsátások. A következő fejezetekben előbb üzletáganként nyújtunk összefoglaló képet a termékekről, majd pedig a vizsgált, illetve belső használatban környezeti terhelést csökkentő termékek jelentőségét vesszük górcső alá.

ÜZLETI MEGOLDÁSOK

A Matáv Üzleti megoldások üzletága személyre szabottan nyújt komplex távközlési és informatikai szolgáltatásokat a kiemelt üzleti partnereknek. A termékportfólió egyedülálló a hazai piacon: a Matáv teljes szolgáltatási palettájával (hang- és adattermékek, nemzetközi és rendszerintegrációs szolgáltatások) együtt kerülnek értékesítésre a vállalatirányítási rendszerek, a műholdas járműkövető rendszer, a különféle videokommunikációs szolgáltatások és az alközponti rendszerek.

Matáv comTr@ck

Külön is meg kell említeni azt a Matáv szolgáltatást, mely az első Magyar Antarktisz Expedíció révén az Antarktiszra is megjárta, segítve a kutatócsoport munkáját. A **comTr@ck** alapjában véve egy GPS és GSM alapú járműkövető és flottamenedzselési rendszer, de bárkinek vagy bárminek a követése megoldható megfelelő GPS vevőkészülékkel és egy kommunikációs modullal, aminek jeleit a comTr@ck központja fogadja. (Az Antarktisz Expedíció esetében a rendszer nagyon szélsőséges körülmények között bizonyította megbízhatóságát.)

e-Business, e-Munka, e-Szignó, e-Fal

Az **e-Munka** a távmunka minden előnyét és rugalmasságát magában foglalja úgy, hogy a felhasználó elérheti a vállalati környezet info-kommunikációs hátterét. Az **e-Szignó** elektronikus aláírás szolgáltatás hamarosan a piac minden szegmense számára elérhető lesz, így minden ügyfelünk teljes biztonsággal intézheti

banki és pénzügyeit az interneten keresztül. Az **e-Fal** menedzselte tűzfal szolgáltatásokkal pedig az internet felől jövő támadások elleni védelemre kínál megoldásokat.

Ezen rendszerek alkalmazása lehetőséget teremt az olyan munkavégzésre és ügyintézésre, amely során az érintettek el sem kell hagynia tartózkodási helyét, és kismértékű energiafelhasználással, a közlekedéssel járó jóval nagyobb energiafelhasználást és károsanyag-kibocsátást lehet megelőzni általuk. A szolgáltatások némelyike a papírfelhasználást minimálisra csökkentheti azzal, hogy a dokumentumok hitelesítése elektronikus úton, a dokumentum kinyomtatása, és az azt követő aláírása nélkül is tökéletesen megoldható.

LAKOSSÁGI SZOLGÁLTATÁSOK

2002-ben a Matáv Csoport vezetékes előfizetőinek közel 3 milliós táborából egyre több ügyfél választja a minőségi vezetékes kapcsolatot biztosító ISDN-szolgáltatást, és a szélessávú, gyors internetelérést biztosító ADSL-szolgáltatást. A Matáv a hazai vezetékes szolgáltatók közül elsőként lépett piacra szöveges üzenetküldő szolgáltatással, amely – arra alkalmas vezetékes telefonról – lehetővé teszi vezetékes készülékről SMS üzenetek küldését. 2002-ben, a nyilvános telefonálás lehetőségeit kibővítve, multimédiás készülékek kerültek üzembe helyezésre. A sokoldalú, új, kártyás készülékek a telefonálás mellett internetezésre és e-mail küldésre is alkalmasak.

A MatávkábelTV Kft. – a magyar kábeltelevíziós piac második legnagyobb szereplője – ügyfélszámát 12,6%-kal növelve, közel 339 ezer előfizetőt lát el. A kábelhálózaton internet-hozzáférést kínáló Kábelnet szolgáltatás megvalósítása egy másik Csoporttaggal, az Axeleroval való sikeres együttműködés eredménye.

INTERNET SZOLGÁLTATÁSOK

2002-ben az Axelero Rt. tovább erősítette vezető pozícióját az internetpiac mindhárom meghatározó szegmensében

(lakossági, üzleti és tartalomszolgáltatások).

A szélessávú kapcsolatot biztosító ADSL gyors elterjesztésével is hozzájárul az Axelero az internetpiac növekedéséhez.

Internetes piacok és áruházak működtetésével az Axelero a magyarországi vállalkozói e-piac vezető szereplőjévé vált. A Travelport.hu utazási portál

2002-ben a látogatók számában, a szállásfoglalásban, a repülőjegy- és az utazásértékesítésében egyaránt folyamatos növekedést ért el.

Ezek az alkalmazások nem csupán a felhasználók kényelmét szolgálják, de alkalmazásukkal természeti erőforrásokat lehet megtakarítani, illetve a károsanyag-kibocsátást lehet csökkenteni.

MOBILTELEFON SZOLGÁLTATÁSOK

a Matáv Csoport tagja

A *Multimedia Messaging Service* (MMS, szöveget, képet és hangot egyaránt továbbító multimédiás üzenetküldés) 2002-es bevezetése mellett megindult a mozgóképküldés és a videoletöltés (videostreaming) szolgáltatás is.

A most meginduló *m-learning* (mobil tanulás, mobil művelődés) nagy lehetősége a mobilkommunikáció most kibontakozó új szakaszának.

Tovább bővítette a cég az on-line szolgáltatások körét: az ügyfelek a világhálón keresztül is kiegyenlíthetik telefonszámájukat, és elsőként Európában *Mobilbank* néven bankműveletek végrehajtására alkalmas SMS alapú szolgáltatást vezetett be a Westel az OTP Bank közreműködésével. A *Mobiliroda* szolgáltatást igénybe vevő vállalati ügyfelek számára 2002 októberétől a nap 24 órájában bárholnan elérhetővé válik a saját vállalati levelező- és irodarendszerük.

TERMÉKEK KÖRNYEZETVÉDELMI ELEMZÉSE

2002-ben a Matáv Rt. termékfejlesztési folyamatába beépítette a környezetvédelmi vizsgálatok és elemzések kritériumait. Ez azt jelenti, hogy már a termékek és szolgáltatások kifejlesztésének folyamatában lehetőség nyílik a környezetvédelmi szempontok figyelembe vételére, az elemzések alapján az esetleges gyenge pontok kiküszöbölésére, valamint a pozitívumok propagálására, az előfizetők későbbiekben történő tájékoztatására. A Veszprémi Egyetemmel közös kutatási munka eredményeként három termék elemzésére került sor.

Hagyományos rendszerű és webalapú helyi adóbevallás környezeti szempontú összehasonlító elemzése

Az elemzés célja az volt, hogy összehasonlító elemzéssel megállapítsuk, milyen elmozdulás várható a környezeti terhelés értékében, ha a hagyományos papír alapú helyi adóbevallástól a kormányzati szándékkal egybevágó, a Matáv Csoport fejlesztésében elkészülő webalapú bevallás irányába elmozdulunk. 3 alapvetően eltérő rendszert értelmeztünk, s az elemzést a következő feltételezések mellett végeztük el.

A cél minden esetben az adó bejelentési kötelezettség teljesítése. A kiinduló állapotban, azaz a jelenleg elterjedt rendszerben a bevallásra kötelezett beszerzi a formanyomtatványt, kitöltés után postán, vagy személyesen eljuttatja az illetékes önkormányzati hivatalba, ahol regisztrálják és tárolják (A verzió).

A közbenső állapot szerint a formanyomtatványt az adózó letöltheti a hálózatról, kinyomtatja, majd a kitöltött űrlapot az előző eljárás szerint visszajuttatja a hivatalhoz. Ebben az esetben lehetséges egy olyan megoldás is, hogy a bejelentő a kitöltött formanyomtatványt elektronikus úton juttatja el a hivatalba, s azt a hivatal munkatársa nyomtatja ki

CO₂ EMISSZIÓ EGYES TÉNYEZŐI

Anyagok gyártása
Energiahasználat
Közlekedés
Égetés
Mindösszesen

A CO₂ EGYENÉRTÉK EMISSZIÓ ADATAI (G CO₂)

A VERZIÓ	B VERZIÓ	C VERZIÓ
205,0	146,7	18,0
22,32	86,5	86,5
688,5	864,0	-
203,0	145,0	-
1118,8	1242,2	104,5

A táblázat összeállításakor a US EPA adattáblái képezték a konverzió alapját.

és az adózó aláírása után kerül regisztrálásra (B verzió). A webbázisú kitöltés esetén (amennyiben az elektronikus aláírás széles körben elterjedt) már nem számolunk a nyomtatás környezeti terhelésével, hanem az elektronikus adatrögzítést tekintjük meghatározónak. A rögzítés az illetékes önkormányzat hatáskörébe tartozik. Papírváltozatú bevallás már egyáltalán nem készül (C verzió).

Az elemzés során megállapítottuk, hogy a három vizsgált alternatíva közül a webalapú adóbevallás CO₂ emissziós környezeti terhelése közel 90%-kal alacsonyabb, mint a papír felhasználásával készített bevallásoké. Meg kell azonban jegyezni, hogy a legnagyobb értéknek a kész bevallások hivatalba történő eljuttatása bizonyult, melyet csökkenteni lehet számos esetben alternatív eszközök alkalmazásával.

Üzleti célú videokonferencia összehasonlítása hagyományos üzleti találkozó hatásaival

Ezen elemzés alapját a 2001. évi eredmények képezték. Vizsgálatunkban a videokonferencia egyik lehetséges alkalmazási módszerének környezeti hatásait (CO₂-egyenértékben) hasonlítjuk össze egy hagyományos üzleti célú utazás hatásaival. Az üzleti célú utazásban személygépjárművel, vonattal és repülőgéppel történő közlekedést szerepeltettünk.

Az összehasonlításból kitűnt, hogy ha a videokonferencia körülményei adottak és kommunikációs csatornának mindenképp ezt választjuk, akkor jelentős környezeti megtakarítás érhető el használatával; azáltal, hogy fajlagos mutatói sokkal alacsonyabbak az utazásos találkozások mutatóinál.

Az utazás videokonferenciával való kiváltásával az üzleti utazásokból származó környezeti terhelés jelentősen csökkenthető, emellett a résztvevők az idejükkel is sokkal jobban tudnak gazdálkodni, így képesek feladataikat magasabb színvonalon ellátni. Az elemzést a használattal kapcsolatos következő feltételezések alapján végeztük:

- 500 partner veszi igénybe a videokonferencia szolgáltatást,
- működtetésére évente 35 alkalommal kerül sor,
- 4 munkatárs érintett a megbeszéléseken,
- a konferenciák 3 óra időtartamúak,
- megbeszélésekre megtett távolság 800 km.

KG CO₂ KIBOCSÁTÁS MEGTAKARÍTÁS VIDEOKONFERENCIA ESETÉN

Vonat	262 221,3	267 855,3	279 855,3
Repülőgép	112 180 655,4	112 219 855,4	112 303 855,4

Amennyiben elsősorban hazai használatban gondolkozunk, akkor a következő feltételezésekkel élhetünk éves használat szerint:

- 100 partner veszi igénybe a videokonferencia szolgáltatást,
- működtetésére évente 25 alkalommal kerül sor,
- 4 munkatárs érintett a megbeszéléseken,
- a konferenciák 3 óra időtartamúak,
- megbeszélésekre megtett távolság 350 km.

KG CO₂ KIBOCSÁTÁS MEGTAKARÍTÁS VIDEOKONFERENCIA ESETÉN

Személyautó	1 813 608,6	1 815 043,6	1 821 434,9
Vonat	112 390,5	113 681,6	116 584,0

A fentiekből kitűnik, hogy a videokonferencia alkalmazásával jelentős szén-dioxid kibocsátás megtakarítás érhető el, amelynek mennyisége függ többek között, természetesen a kiváltott távolságtól és közlekedési eszköztől.

	PVC BÁZISÚ + CHIP TELEFONKÁRTYA	ABS BÁZISÚ + CHIP TELEFONKÁRTYA	ABS BÁZISÚ PREPAID TELEFONKÁRTYA
g CO ₂ emisszió (anyagokból)	9,9	12,57	12,35
g CO ₂ emisszió (energiából)	57,0	33,6	30,5
g CO ₂ emisszió (összes)	66,9	47,17	42,35

Telefonkártyák környezeti terhelés összehasonlító vizsgálata

Az elemzés során összehasonlítottuk a különböző típusú telefonkártyákat, amelyek között tulajdonságukat tekintve 2 típust lehet elkülöníteni: a chipkártya és a prepaid-kártya. A chipkártyák hordozó műanyag lapja Magyarországon lehet PVC és ABS. Ezek környezeti terhelése CO₂ emisszióra vetítve a következő:

A fenti táblázatból jól látható, hogy a PVC alapú chipes telefonkártya mindenképpen hátrányos megkülönböztetésben kell, hogy részesüljön a jövőben; míg a prepaid és chip-es telefonkártyák között nincs számottevő különbség, főként ha a chip kiváltása esetlegesen technológiaváltást is követel.

TERMÉKEK BELSŐ HASZNÁLATÁNAK KÖRNYEZETI ÉS EGYÉB HATÁSAI

Táv munka

A Matáv teljes munkaidőben nem foglalkoztat távmunkásokat, a részleges távmunkával foglalkoztatottak száma az elmúlt évben megduplázódott, 2001-ben 130, 2002-ben 260 távmunkahelyet tartottunk nyilván. A részleges távmunkások 80%-a a hét két napját tölti a munkahelyén. 14% három napot, 1% négy napot és 5% hetente egy napot tartózkodik a munkahelyi irodában.

A tapasztalatok szerint a távmunkások rendkívül elégedettek ezzel a munkaformával, mind ők, mind vezetőik többsége hatékonyabbnak tartja a távmunkában történő munkavégzést, mint az irodait.

On-line belső szolgáltatások

2002 szeptemberében a Matáv Magyarországon elsőként vezette be az *e-Bérjegyzéket*, azaz az elektronikus bérjegyzék szolgáltatást, amellyel a munkatársak az átutalással egy időben tájékozódhatnak munkabérükről az intranetes hálózaton. Az elektronikus *e-Szabadság* szolgáltatás révén pedig bármikor megtekinthető az éves szabadságkeret, a kivett és meglévő szabadnapok száma is. Mindez a hatékonyság és gyorsaság mellett tetemes mennyiségű papír megtakarítását is eredményezi.

Videokonferencia belső használata

2002-ben a Matávnál a munkatársak által kezdeményezett és regisztrált videokonferencia megbeszélésekkel mintegy 278 921 km-nyi utazást takarítottak meg. Ez 2001-ben 172 294 km volt, tehát a hatékonyság 62%-os. A Matáv általános személygépjármű használati szokásait alapul véve, ez 10 030 liter gázolaj- és 8200 liter benzin-megtakarítást jelent. Ez pedig a UNEP faktorait használva 45,1 t CO₂ emisszió megelőzését jelenti.

Fontosabb környezet-, természetvédelmi és társadalmi szerepvállalások

A Matáv Csoport, mint Magyarország vezető távközlési szolgáltatója, gazdasági szerepéhez méltó súllyal jelenik meg támogatóként a hazai közéletben. A környezetvédelem, a kistelepülések informatikai, távközlés felzárkóztatása, a hátrányos helyzetűek és az egészségügy segítése a Matáv Csoport tagvállalatai számára kiemelt vállalás, egyben a társadalmi kapcsolatok építésének fontos eszköze. 2002-ben nyújtott támogatások közül, amelyek a környezet- és természetvédelmet érintik, a legbüszkébbek az Első Magyar Antarktisz Expedícióval történő együttműködésre vagyunk.

Az Első Magyar Antarktisz Expedíció – a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia szakmai támogatásával – az 1998-as lengyel támogatású magyar alap kutatás folytatását és kiegészítését tűzte ki célul. Ennek lényege, hogy a – mai napig feldolgozatlan – jégkorszak utáni földfelszíni változásokat megismerje és modellezze: a globális felmelegedés következményeként visszahúzódó jégtakarót és az alóla előtűnő „Fagyos oázisok” által biztosított új élettereket vizsgálja.

A magyar kutatások nemzetközi téren is úttörő jellegűnek számítanak, és jelentős mértékben hozzájárulnak

többek között a Kárpát-medence jégkorszak utáni fejlődéstörténetének megértéséhez is. A kutatásaikat az antarktisi élet színterét jelentő jégmentes partvidéki oázisokban, a nemzetközileg szigorúan védett „Kiemelt Tudományos Jelentőségű Területeken”, valamint a King George-szigetet borító gleccserek felszínén és belsejében folytatták.

Az expedíció tudományos eredményei jelenthetik az első lépést ahhoz, hogy hazánk is beleszólhasson a nemzetközi területnek számító kontinens igazgatásába.

A Matáv 6,5 millió Ft-tal támogatta az expedíciót, valamint egyik szolgáltatója a comTr@ck kint járt

az Antarktiszon, a kutatócsoportot segítve. A comTr@ck alapjában véve egy GPS és GSM alapú járműkövető és flottamenedzselési rendszer, de bárki-nek vagy bárminek a követése megoldható megfelelő GPS vevőkészülékkel és egy kommunikációs modullal, aminek jeleit a comTr@ck központja fogad. A comTr@ck csapata egy kézi GPS vevőkészülékkel és egy Iridium műholdas telefonnal ruházta fel az Expedíciót. Ezek a rendszer kiszolgálásán kívül is nagy segítséget nyújtottak az Expedíciónak. A beérkező adatoknak készült egy egyedi comTr@ck weboldal a sziget térképével, amelyen az ország lakossága naponta nyomon követhette az Expedíció tevékenységét.

A Matáv Rt. társadalmi szerepvállalásának jelentős része a magyar kulturális élet támogatására, valamint a tömegsportra irányul. A Matáv adományozási tevékenysége során számos egészségügyi és szociális szervezet támogatásába kapcsolódott be. 2002-ben új kezdeményezésként létrejött a **Matáv Adományvonal**, amely lehetőséget biztosít lakossági adományok gyűjtésére telefonon keresztül. A legtöbb adományt a Magyar Vöröskereszt, a Magyar Bohócok a Betegekért Alapítvány és a Magyar Rákellenes Liga kapta ennek útján.

2002 augusztusában öt magyar távközlési szolgáltató, köztük a Matáv és a Westel ügyfelei hívásonként 100 forinttal járulhattak hozzá a **dunai árvíz** nyomán bajba jutottak megsegítéséhez, melyből több mint 32 millió forint gyűlt össze.

2002 szeptemberében a Matáv és az Axelero a Magyar Tudományos Akadémiával karöltve indította útjára a **Mindentudás Egyetemét**. A hetente tartott előadásokon kiemelkedő magyar tudósok beszélnek a különböző tudományterületek közérdekű kérdéseiről. Az előadások televízión, rádión, a sajtóban és az interneten is elérhetők.

A Matáv Rt. elkötelezett híve az információs technológiák széles körű elterjedtség-növelésének, és a ma-

gyar társadalom különböző rétegei közötti **információs szakadék áthidalásának**, ezért adományozási tevékenységének fontos elemeként 2002-ben számítógép adományozási akciót bonyolított le. A Matáv 2002-ben lecserélte számítógépparkjának jelentős részét. A leselejtezett, de jó állapotú számítógépeket kistelepülések önkormányzatai, vidéki oktatási intézmények, általános és középiskolák részére adományozta. Közel száz, az informatikai fejlesztésben elmaradott intézmény és település jutott így számítógéphez 2002-ben a vállalat jóvoltából.

A Westel az elmúlt években fokozatosan építette kapcsolatát a társadalom különböző rétegeivel. Számos tudományos, kulturális, és sporteseménynél volt jelen, mindeközben elkötelezett támogatója volt az elesetteknek, a nehéz helyzetbe jutottaknak. 2002-ben a Westel többek között elnyerte a Magyar Vöröskereszt arany fokozatú támogatója címet, rendszeresen nagyobb összegekkel támogatta a Magyar Máltai Szeretetszolgálatot, a Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat és a UNICEF magyarországi szervezetén, valamint a Kézenfogva Alapítványon keresztül nyújtott segítséget a hátrányos helyzetű vagy beteg gyermekeknek.

A cég kommunikációs technológiájával segítséget nyújtott a bajba jutott régióknak, embereknek is, a Miskolci Speciális Felderítő és Mentőcsoport támogatásával nemcsak Magyarországon, de nemzetközileg is megjelent a vállalat neve a földrengés sújtotta országokban és az árvízi védekezésben. A Westel GSM Pro-rendszere komoly segítséget nyújtott a 2002-es tiszai árvízi mentésben résztvevőknek. A Westel ilyen típusú mobilkészülékeket adományozott a mentésben résztvevő szervezeteknek, és ideiglenes bázisállomásokat létesített a katasztrófa sújtotta területeken. A Matávhoz hasonlóan a Westel is **Árvízi segélyvonalat** létesített, amelyhez csatlakozott a többi magyarországi mobilszolgáltató cég is.

A 2002. év folyamán a Matáv Csoport macedón tagvállalata is élenjárta a nemzeti szponzorálási tevékeny-

ségben. A MakTel legjelentősebb közvetlen hozzájárulása a nemzeti örökség védelmi programhoz az Ohridban található Samoilo Erőd restaurálásának támogatása volt, emellett a cég nyári kulturális fesztivál, jazz fesztivál, sportrendezvények, valamint a Macedón Nemzeti Filharmonikusok, a Macedón Nemzeti Színház, sportklubok és gyermekrendezvények, és az iskolai internet elterjesztésére indult program kezdeményezőjeként, jelentős támogatójaként szerepelt.

Célok

CÉLOK/TEVÉKENYSÉGEK

MEGVALÓSÍTÁSI IDŐTÁVLAT

KOMMUNIKÁCIÓ (CÉLCSOPORTOKRA, KOMMUNIKÁCIÓS TERV ALAPJÁN)

Éves környezetvédelmi jelentés publikálása
 Fenntarthatósági jelentés elkészítése
 Környezetvédelmi fórumok szervezése (belső és külső), részvétel külső fórumokon (min. 2 db évente)
 Belső kommunikáció
 Dolgozói tudatformálás
 Csoport környezetvédelmi koordinációs honlap az intraneten
 Termékeink környezetvédelmi előnyeinek és környezetvédelmi projektjeink eredményeinek publikálása
 Kommunikáció az elektromágneses sugárzásról

Folyamatos (1/év)
 2006
 Folyamatos
 Folyamatos
 Folyamatos
 2005
 Folyamatos
 2004

SZERVEZET

Csoport szintű környezetvédelmi koordinációs szervezet működtetése
 Csoporttagok környezetvédelmi szervezeteinek valamint azok felelősségi körének kialakítása
 Csoporttagok környezetvédelmi szervezeteinek működtetése
 Jelentős hatással rendelkező szervezeteknél ISO 14001 szerinti irányítási rendszer bevezetése
 Környezetvédelmi folyamatot támogató rendszer (KörTe) alkalmazásának csoporton belüli kiterjesztése

Folyamatos
 2004
 Folyamatos
 2006
 2006

NEMZETKÖZI EGYÜTTMŰKÖDÉS

Európai együttműködések fejlesztése az ETNO révén
 Más közép-európai cégek támogatása, Matáv tagvállalatok felzárkóztatása

Folyamatos
 Folyamatos

BESZERZÉS

Beszerezéseknél környezetvédelmi feltételek, irányelvek megadása

2006

CÉLOK/TEVÉKENYSÉGEK

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

Komplex hulladékgazdálkodás kialakítása
 Veszélyes hulladékok mennyiségének csökkentése
 Papírfelhasználás csökkentése
 Szelektív gyűjtés bevezetése
 Helyettesítő/kiváltó megoldások bevezetése
 Újrahasznosítás, visszagyűjtés (készülékek, telefonkönyv)

MEGVALÓSÍTÁSI IDŐTÁVLAT

2004
 Folyamatos

2005
 Folyamatos
 2006

ENERGIAFELHASZNÁLÁS

Utazást helyettesítő megoldások bevezetése, alkalmazása
 Kombinált, megújuló energiaforrások alkalmazása, vizsgálata

Folyamatos
 Folyamatos

EGYÉB KÖRNYEZETI TERHELÉSEK MINIMALIZÁLÁSA

Környezeti terhelés csökkentés területeinek meghatározása, irányelv kidolgozása, elfogadása
 Közös infrastruktúrák használata a csoporton belül
 A működtetett távközlési hálózat optimalizálása

2004
 Folyamatos
 Folyamatos

TERMÉKEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI HATÁSAI ÉS LEHETŐSÉGEI

Kidolgozott környezeti hatás elemzési módszerek bevezetése a termékfejlesztési folyamatba csoportszinten
 Info-kommunikációs rendszerek megvalósítása a környezet- és a természetvédelem területén

2006
 Folyamatos

Függelék

A SZÁMÍTÁSNÁL HASZNÁLT FAKTOROK, MÉRTÉKEGYSÉGEK:

	MENNYISÉG	KONVERZIÓS FAKTOR	CO ₂ KONVERZIÓS FAKTOR (UNEP)
DIREKT ENERGIAFELHASZNÁLÁS			
Földgáz	m ³	9,486 kWh/m ³	0,0002020 t CO ₂ /kWh
Üzemanyag (gázolaj)	l		0,00268 t CO ₂ /l
Üzemanyag (benzin)	l		0,00222 t CO ₂ /l
INDIREKT ENERGIAFELHASZNÁLÁS			
Elektromos energia	kWh		0,000362 t CO ₂ /kWh

